

TROYACADEMY

INTERNATIONAL JOURNAL *of* SOCIAL SCIENCES

E-ISSN : 2717-753X

Cilt | Volume : 9

Sayı | Issue : 3

Yil | Year : 2024

TROYACADEMY

INTERNATIONAL JOURNAL *of* SOCIAL SCIENCES

E-ISSN: 2717-753X | Cilt/Volume: 9 | Sayı/Issue: 3 | Ay/Month: Aralık/December | Yıl/Year: 2024

SAHİBİ / OWNER

Prof. Dr. R. Cüneyt ERENOĞLU
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

EDİTÖR / EDITOR

Prof. Dr. Veli YILANCI
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

YAYIN KURULU / EDITORIAL BOARD

Doç. Dr. Derya GİRĞİN
Editör, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Doç. Dr. Erkan BİL
Yayın Kurulu Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Prof. Dr. Ahmet Evren ERGİNAL
Yayın Kurulu Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Doç. Dr. Alptürk AKÇÖLTEKİN
Yayın Kurulu Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Prof. Dr. Hüsnü Levent DALYANCI
Yayın Kurulu Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Doç. Dr. Aslı SOYSAL EŞİTTİ
Yayın Kurulu Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Prof. Dr. Gonca EKŞİ
Yayın Kurulu Üyesi, Gazi Üniversitesi

BU SAYININ HAKEMLERİ / REFEREES OF THIS ISSUE

Doç. Dr. Adil ÇELİK
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Doç. Dr. Sercan Hamza BAĞLAMA
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Doç. Dr. Ayşegül Nihan EROL ŞAHİN
Gazi Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ufuk Necat TAŞÇI
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Doç. Dr. Elif BENGÜ
Abdullah Gül Üniversitesi

Dr. Fatih Oğuzhan İPEK
TRT Arabi

ALAN EDİTÖRLERİ / FIELD EDITORS

Prof. Dr. Turan TAKAOĞLU
Arkeoloji Alan Editörü / Archeology Field Editor, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Prof. Dr. Ahmet Evren ERGİNAL
Coğrafya Alan Editörü / Geography Field Editor, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Prof. Dr. Yeşim ZÜMRÜT
Güzel Sanatlar Alan Editörü / Fine Arts Field Editor, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Prof. Dr. Alptekin YAVAŞ
Sanat Tarihi Alan Editörü / Art History Field Editor, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Doç. Dr. Erkan BİL
İşletme Alan Editörü / Business Administration Field Editor, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Doç. Dr. Aslı SOYSAL EŞİTTİ
Türk Dili ve Edebiyatı Alan Editörü / Turkish Language and Literature Field Editor, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Doç. Dr. Taner GÖK
Türk Dili ve Edebiyatı Alan Editörü / Turkish Language and Literature Field Editor, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

TROYACADEMY

INTERNATIONAL JOURNAL *of* SOCIAL SCIENCES

E-ISSN: 2717-753X | Cilt/Volume: 9 | Sayı/Issue: 3 | Ay/Month: Aralık/December | Yıl/Year: 2024

Doç. Dr. Alptürk AKÇÖLTEKİN

Eğitim Bilimleri Alan Editörü / Educational Sciences Field Editor, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Doç. Dr. Yusuf ACIOĞLU

Sanat Tarihi Alan Editörü / Art History Field Editor, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

DANIŞMA KURULU / CONSULTATIVE COMMITTEE

Hüseyin ERKUL

Giresun Üniversitesi

Dinçay KÖKSAL

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Evren KARAYEL GÖKKAYA

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Ali Osman UYSAL

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Ayşe Çaylak TÜRKER

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Yeşim ZÜMRÜT

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Ekin KOZAL

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Mehmet EKİZ

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

Necla DURSUN

Erciyes Üniversitesi

Barış USLU

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Şakir EŞİTTİ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

İlker KARAÖNDER

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Salim RAZI

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Muhammed Zeynel ÖZTÜRK

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

Muharrem ÇEKEN

Ankara Üniversitesi

YAZI İŞLERİ / SECRETARIAT

Arş. Gör. Atıf Çağlar ABABAY

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Arş. Gör. Emrah YAĞMURLU

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

KAPAK TASARIMI VE MİZANPAJ / COVER DESIGN AND LAYOUT

Arş. Gör. Gökhan KELEŞ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

İNDEKSLER / INDEXES

Crossref - Digital Object Identifier
Directory of Open Access Journals
ICI World of Journals
Academic Resource Index - Research Bible

Root Indexing
Eurasian Scientific Journal Index
Sobiad Atıf Dizini / Sobiad Citation Index
SIS Scientific Indexing Service

TROYACADEMY

INTERNATIONAL JOURNAL *of* SOCIAL SCIENCES

E-ISSN: 2717-753X | Cilt/Volume: 9 | Sayı/Issue: 3 | Ay/Month: Aralık/December | Yıl/Year: 2024

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Yılda üç kez yayınlanır / Published three times a year

Troyacademy dergisi yılda üç sayı (Şubat, Haziran ve Ekim) olarak yayımlanan uluslararası hakemli ve bilimsel bir dergidir. Derginin yazım dili Türkçe ve İngilizce'dir. Dergide bilimsel araştırma ölçütlerine uygun olarak sosyal bilimler alanında yapılmış ve daha önce hiçbir yerde yayımlanmamış olan; doktora ve yüksek lisans çalışmalarından elde edilen sonuçların bir bölümünden ya da tümünden yararlanarak hazırlanmış olan bilimsel makaleler, araştırma- inceleme makalesi türünden çalışmalar, derleme yazıları ve benzeri yayımlanır; arşivlenir, paylaşılır, basılır ve dağıtılır. Troyacademy, herhangi bir makale değerlendirme/işlem ve yayın ücreti talep etmez.

Troyacademy (International Journal of Social Sciences) is an international peer-reviewed scientific journal scheduled to be published three times a year, in February, June, and October. Publication languages of the journal are Turkish and English. The journal comprises, archives, shares, prints, and distributes scientific articles, articles derived from research of masters and doctoral thesis, research and observation reports, and collections. Papers from all fields of social sciences are admissible and expected to be coherent with scientific research criteria and not published before. The journal does not charge any sort of article processing or publication fee.

Yaygın Süreli Yayın
3 aylık (Şubat/Haziran/Ekim)
Türkçe/İngilizce

Vernacular Publication Quarterly
(February/June/October)
in Turkish/English

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Terzioğlu Yerleşkesi, Çanakkale – TURKEY
Tel: +90 286 218 00 18
Fax: +90 286 218 05 24
Web: <http://troyacademy.dergi.comu.edu.tr>
E-mail: troyacademy@comu.edu.tr

Aksi belirtilmediği sürece Troyacademy'de yayımlanan yazılarda belirtilen fikirler yalnızca yazarına aittir. Bu konuda dergi sahibi, editörler veya diğer yazarlar sorumlu tutulamaz.

Statements of acts or opinions appearing in the International Journal of Social Sciences are solely those of authors and do not imply endorsement by the editors, other authors or publishers.

Tüm hakları saklıdır. Önceden yazılı izni alınmaksızın hiçbir iletişim, kopyalama sistemi kullanılarak yeniden basılamaz. Akademik ve haber amaçlı kısa alıntılar bu kuralın dışındadır.

All Rights Reserved. No part of this publication may be reproduced, stored or introduced into a retrieval system, or transmitted in any form, or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior written permission of the Troyacademy editors.

TROYACADEMY

INTERNATIONAL JOURNAL *of* SOCIAL SCIENCES

E-ISSN: 2717-753X | Cilt/Volume: 9 | Sayı/Issue: 3 | Ay/Month: Haziran/June | Yıl/Year: 2024

TAKDİM

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tarafından çıkarılan Troyacademy dergisi 2021 yılından itibaren 3 sayıya çıkarılmıştır. Derginin bu sayısında sosyal bilimlerin çeşitli alanlarından 3 makale yer almaktadır.

Dergimizin bu sayısına çalışmalarını gönderen akademisyenlere, bu eserlerin değerlendirmesini yapan hakemlere, yayın ve danışma kurulu ve sekreteryaya teşekkür ederiz.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
TroyAcademy

TROYACADEMY

INTERNATIONAL JOURNAL *of* SOCIAL SCIENCES

E-ISSN: 2717-753X | Cilt/Volume: 9 | Sayı/Issue: 3 | Ay/Month: Aralık/December | Yıl/Year: 2024

İÇİNDEKİLER / TABLE OF CONTENTS

Research Article / Araştırma Makalesi

Contrasting Shadows: The Jungian Archetypes in Oscar Wilde's Salome and Dorian Gray

Gölgelerin Zıtlığı: Oscar Wilde'in Salome ve Dorian Gray Eserlerinde Jung'un Tanımladığı Arketipler

.....167-187

Arzu Cana KARABABA ABABAY

Research Article / Araştırma Makalesi

Reliability and Validity of the Attitudes towards Westernization Scale

Batılılaşmaya Karşı Tutum Ölçeği'nin Geçerlilik ve Güvenirlilik Analizi

.....188-207

Özgür AKTAŞ

Araştırma Makalesi / Research Article

Tukidides Tuzağı Bağlamında Çin-ABD İlişkileri: Ulusal Güvenlik Stratejileri Üzerine Bir İnceleme

China-US Relations in the Context of the Thucydides Trap: An Analysis of National Security Strategies

.....207-226

Kartal Batuhan OLKAN

Contrasting Shadows: The Jungian Archetypes in Oscar Wilde's Salome and Dorian Gray

Gölgelerin Zıtlığı: Oscar Wilde'ın Salome ve Dorian Gray Eserlerinde Jung'un Tanımladığı Arketipler

Arzu Cana KARABABA ABABAY *

*Master's Student, Çanakkale Onsekiz Mart University, Department of English Language and Literature, Türkiye

ARTICLE INFO

Research Article

Received: 05.08.2024

Accepted: 12.08.2024

Keywords:

Shadow, Anima, Animus, Archetype, Unconsciousness, Jung, Oscar Wilde

ABSTRACT

This study explores the ascendancy and dominance of the unconscious over consciousness by focusing on two literary works by Oscar Wilde, Picture of Dorian Gray (1891) and Salome (1891) which will be analyzed simultaneously through a Jungian lens. This comparative analysis draws an inference between the darker aspects of human nature through binary oppositions of gender and identifies the archetypal constituents of the human psyche. Dorian Gray's feminized persona, his anima, is juxtaposed against Salome's masculine persona animus. In The Picture of Dorian Gray, the typically concealed component of the psyche, which is the shadow, is nurtured by Dorian's narcissism and manifests itself. This ultimately leads to the demise of the character, as the artificial separation of the self from the unconscious is ultimately unsustainable. Conversely, in Salome, the excessively indulged shadow self takes over and dominates the psyche. The shadow archetype highlights diverse atypical qualities based on different genders and exerts supremacy over the psyche due to its self-centered nature. The complexity and fluidity of gender roles connected to the anima and animus, which are the contrasexual attributes in their psychic manifestations illustrated in these characters, underscore that these traits and behaviors are not inherently confined to a specific gender but are part of the broader human experience.

MAKALE BİLGİSİ

Araştırma Makalesi

Geliş Tarihi: 05.08.2024

Kabul Tarihi 12.08.2024

Anahtar Kelimeler:

Gölge, Anima, Animus, Arketip, Bilinçdışılık, Jung, Oscar Wilde

ÖZ

Bu çalışma, bilinçdışının bilinç üzerindeki üstünlüğü ve egemenliğini, iki edebi esere odaklanarak Jungcu bir mercekten analiz etmektedir. Oscar Wilde'ın Dorian Gray'in Portresi (1891) ve Salome (1891) adlı eserleri üzerinden insan doğasının karanlık yönlerini, ikilikleri ve karmaşıklıkları Jungcu psikolojinin ikili cinsiyet karşıtlıkları bileşenleri olarak keşfedebiliriz. Bu karşılaştırmalı analiz aracılığıyla, cinsiyetin ikili karşıtlıkları üzerinden insan doğasının karanlık yönleri arasında bir bağlantı kurabiliyor ve arketipsel bileşenlerini belirleyebiliyoruz. Bu bağlamda, Dorian Gray'in femininleşmiş kişiliği, onun animası, Salome'nin güç kazanma yolundaki maskülen kişiliğinin animus'u ile karşılaştırıyoruz. Dorian Gray'in Portresi'nde Dorian'ın narsistik benliği tarafından gizlice beslenen "gölge" kendini gösterir ve karakterin sonunu getirir, çünkü bilinçdışından yapay bir ayrılma nihayetinde sürdürülemez. Buna karşılık, Salome eserinde aşırı şekilde beslenen gölge benliği kontrol altına alır ve bu da gölgenin yeniden üstünlük sağlamasıyla sonuçlanır. Bu çalışma, söz konusu edebi eserlerdeki erkek ve kadın karakterlerde gölge'nin ortaya çıkışını incelemekte ve cinsiyetlerine bağlı olarak arketipik özelliklerini vurgulamaktadır. Salome'de neredeyse hayvani bir dürtü, gölgeyi üstün bir konuma yükseltirken, Dorian Gray'in Portresi'nde gölge, insan doğasının bencil özelliği aracılığıyla ego üzerinde üstünlük kurar. Her iki metnin eşzamanlı analizi psikolojik manzaraların karmaşık tasvirini ortaya çıkararak, cinsiyet, güç, denetimsiz hedonizm, içsel çöküş ve insan ruhunun karanlık yönleri arasındaki karmaşık etkileşimi derinlemesine anlamamızı sağlar. Bu karakterlerdeki anima ve animus'un psikişik tezahürlerindeki karşıt cinsel özelliklerle bağlantılı olan cinsiyet rollerinin karmaşıklığı ve akışkanlığı, bu özelliklerin ve davranışların belirli bir cinsiyete özgü olmadığını, daha geniş bir insan deneyiminin parçası olduğunu vurgular.

* Sorumlu yazar.

* canaababay@gmail.com

INTRODUCTION

The Jungian psychoanalytical theory is utilized in this article in order to analyze and identify parallels between two literary works, Oscar Wilde's *The Picture of Dorian Gray* and *Salome*, while offering an insightful and unique perspective on the eponymous protagonists representing the individual's relationship with *the unconscious* and the development of *the Jungian self*. *The self* refers to the indivisible and complete nature of the individual, the entirety of the psyche. The psyche is known as the totality of the human experience which includes both the *conscious* and also the *unconscious* aspects of the mind. In this study, an interdisciplinary approach is employed to utilize intertextual comparisons, discrepancies, and affinities to ascertain their resemblances and disparities. The objective of this analysis is to elucidate the widely acknowledged ideas of the *shadow*, *the anima*, and *animus* through literary analysis. *Anima* is the feminine aspect within men and *animus* is the unconscious masculine aspect within women.

The *Jungian* concept of the *shadow*, which symbolizes the repressed, darker aspects of the *psyche*, is profoundly intertwined with the journey of the main characters in *The Picture of Dorian Gray* and *Salome*. The *shadow* is the hidden part of the human unconscious that is repressed. This study uncovers the influences of the personal unconscious, where *the shadow* obscures consciousness. Despite its negative effects on the human mind, *the shadow* is also characterized as possessing greater wisdom, superior insight, truthfulness, genuineness, and authenticity. *The shadow* is also considered declaratively encapsulating and of vital importance due to its competency in overruling conscious decision-making, particularly when it is being disregarded. It signifies the dominance of the unconscious mind over the conscious mind. According to Jung, "The primordial image might suitably be described as the instinct's perception of itself, or as the self-portrait of the instinct, in exactly the same way as consciousness is an inward perception of the objective life-process" (Jung, 1975: 150). As these lines elucidate the consciousness, as an indispensable term for this study, is fundamentally our internal awareness and perception of the events that transpire in our lives and within ourselves.

The shadow is an archetype that embodies universal, archaic symbols and images that are derived from the collective unconscious which are parts of our psychic inheritance. The archetypes serve as universal symbols that shape human experience and connect individuals across time and culture through the collective unconscious.

1. UNCHECKED INDIVIDUALISM AND BINARY OPPOSITIONS

The overarching context of *The Picture of Dorian Gray* and *Salome* is the lens through which the fundamental concepts of *the shadow*, *the anima* and *animus* is analyzed, as both characters are known to have been excessively egotistical. The patterns exhibited by significantly individualized yet subconsciously destructive characters like Dorian and Salome uncover the inevitable repercussions that arise from their actions. Ultimately, they trigger the factors that lead to their unavoidable downfall and destruction. Through binary oppositions, we can explore the darker aspects of human nature, as the primary characters in the chosen texts are of opposing sexes. The *archetypical* patterns that facilitate the identification of moral corruption, hedonistic trajectories, and the propensity for self-destructive tendencies are the indicators of the disruptive elements of unchecked individualism. Both works by Oscar Wilde explore the conflict between individualistic aspirations and societal expectations. A Jungian analysis of these characters provides insights into the dichotomous nature of binary contraries and conflicts that are conversely present in both of these works: individualistic desires and societal norms, complex dynamics of good and evil, man and woman, the feminine and masculine, the subdued and the manifest. Wilde portrays the trajectory of the individual who battles with the dichotomies of power

dynamics. Both literary compositions demonstrate, each in their own way, a process of destruction and erosion of innocence in the pursuit of personal fulfillment and satisfaction.

2. SHADOW

The term *shadow* is the key notion and focus for investigating and identifying the *anima* and *animus*, which act as the initiators during the examination of the characters Salome and Dorian. “The concept of the shadow, which plays such a vital role in analytical psychology, is known to be cast by the conscious mind of the individual, which contains the hidden, repressed, and unfavorable (or nefarious) aspects of the personality” (Jung, 1964: 118). Within this analytical framework, the selected works function as mirrors that reflect the archetypal conflicts inherent in every individual. Through an analysis of the main characters’ adventures, desires, and anxieties, we can explore the capacity of the *shadow self* to arise and exert control over the ego. Jung’s acknowledged concept of *the shadow self* denotes the suppressed aspects of our personality that are frequently regarded as undesirable or socially objectionable.

In *The Picture of Dorian Gray* and *Salome* the main characters’ developments are characterized by a journey from annihilation of innocence to corruption ultimately leading to their downfall. This happens because of not facing, or of one’s neglect of the socially unacceptable desires of the ego, which may cause a manifestation of the repressed shadow. Both Dorian and Salome are similarly recognized for their detrimental attitudes and behaviors when they are unrestrained, and the psychological journeys of both characters similarly emphasize the significance of self-awareness and the integration of the concept of the *shadow* in order to achieve psychological wholeness and avoid the perils of unchecked actions. The dissension of *the shadow* and *the self* in both works illustrate that the conflict between *the shadow* and *the self* is a common and familiar experience for both characters. It is common for individuals to experience internal conflicts when their conscious desires and unconscious impulses clash. This process involves the recognition and integration of various aspects of one’s personality, including the *shadow*. The character Dorian Gray is known for disregarding his dark side, while Salome readily gives in to her dark ambitions; *the shadow* renders them both incapable of individuation. Their judgment is clouded by the formidable strength that their *shadows* accumulate.

In both works we observe that the concept of the *self* that has been deposed as a result of its disagreement with the *shadow* is susceptible to being overthrown if it is disregarded. Huskinson explicates this critical equilibrium: “I refer to the whole self as a union of opposites. Specifically, the whole self-comprises the dynamic syntheses of Apollonian and Dionysian impulses...and consciousness and the unconscious in the Jungian Self. When the opposites fail to synthesize, or when only one opposite in the pair is present, Nietzsche and Jung warn of impending psychological damage” (Huskinson, 2004: 3). A balance that facilitates a synthesis of the polarities is indispensable to the health of the entire self. In order to attain a more elevated state of *consciousness* and *unconsciousness*, the transcendent function of art as a medium can be a process that reconciles opposing elements of the psyche and lessens the potential damaging effects. Artistic endeavors can facilitate this process by allowing the integration of conflicting emotions, thoughts, as well as experiences. “Without your art, you are nothing” (Wilde, 2000: 85). Dorian excessively emphasizes the significance of artistic expression as a fundamental aspect of one’s identity and value. His viewpoint implies that personal value and identity are fundamentally determined by one’s creative output and artistic expression. The portrait as such a medium, is employed in *The Picture of Dorian Gray* as a symbolic passageway for the shadow self to act without constraint and the influence of a stabilizing conscience. The ability to readily engage in malevolent actions is granted to one who is devoid of conscience, as is the case in *The Picture of Dorian Gray*. Jung explains this process as “a simple reversal: the underside comes to the top and the shadow takes the place of the light, and since the former is always anarchic and turbulent, All this is unavoidable because the root of the evil is untouched and merely the counter position has come to light” (Jung, 2002: 58). The inversion of

the usual order of things, which is inherently chaotic and unpredictable, is now liberated. This upheaval remains unchanged; only the opposing positions have shifted into view. The previously concealed or adverse elements are now supplanting the once favorable or prominent ones, creating a metaphorical shift from the light to the darkness. This reversal fails to result in genuine freedom or liberty in any way. Due to the intrinsic chaos and instability of the previously suppressed forces, anarchy and turbulence have emerged, and there is no possibility of reverting back.

Upon analysis of the play *Salome*, a significant transformation of darkness can also be observed, as *the shadow* emerges and becomes more prominent. However, the loss of conscience or transformation is exemplified by Salome's intense focus and demand for the beheading of the holy man, Jokanaan (John the Baptist), which illustrates the overtaking of her ego by the consuming *shadow*. In contrast to what we observe in *The Picture of Dorian Gray*, Salome's desires become increasingly extreme and obsessive as the play depicts her descent into a more dubious and darker state. Jokanaan's enigmatic and unyielding nature ignites Salome's initial attraction towards him. Her desire towards the character Jokanaan is further fueled by his rejection, which transforms it into a demonic aspiration for control and possession. Her grotesque demand for his head is a symbolic act that signifies her complete subjugation to her darkest impulses, which is a manifestation of her obsessive longing for power. She is known to prioritize her twisted desires over human life, as evidenced by her insistence on Jokanaan's murder, which serves as a stark representation of her uncontrollable urges. Salome's creation of a poisonous dynamic intensifies her decline, while Herod's willingness to indulge her macabre request, fueled by his own desire and fear, contributes to her dark influence. Both individuals, driven by their own vices and vulnerabilities, are easily overcome by the authority they possess. The *shadow self* overpowers Salome, transforming her into a vessel of death and destruction.

The relationship between the characters Salome and King Herod can be analyzed by considering the notions of *the shadow*, *anima/animus*, and the *individuation* process. Salome's creation of a poisonous dynamic represents the unchecked influence of her *shadow self*. The subliminal aspects of the personality that the conscious ego does not recognize, behold or accept are a part of *the shadow* in Jungian terms. Primitive instincts, suppressed desires, and sinister impulses are frequently included in these aspects. Salome's actions, which are motivated by these subliminal forces, indicate a significant separation from her conscious self, which ultimately results in her downfall as she is overcome by the very darkness she possesses.

In this context, both Salome and Herod fail to effectively integrate their shadow selves into their conscious awareness, resulting in a destructive dynamic. Their vulnerabilities are further exacerbated by the power they possess, rendering them more susceptible to their unchecked impulses. Their individuation process, which is the Jungian concept of becoming a balanced, complete individual, is disrupted by this lack of integration. Rather than attaining self-realization and harmony, they become ensnared in a cycle of destructive behaviors. Herod serves as a vessel through which Salome inadvertently projects and manifests her shadow. The subliminal forces that are seeking expression are the cause of Salome's creation of a lethal influence. Herod's vulnerability to this influence, his *anima possession*, enables Salome's darker aspects to emerge, leading to a destructive interplay between their unconscious selves. This dynamic can be explained through the phenomenon of *archetypal projection*. Stevens explains this phenomenon as the following: "Enormous power seems to be possessed by the woman on to whom the archetype is projected, and the man who does the projecting is quite unable to use his critical faculties, because the archetype, once constellated, has him in its grip" (Stevens, 2002: 77). This describes a man's cognitive ability which gets impaired as he succumbs to the overwhelmingly overpowering influence of such a compelling and potent image that has a significant influence over him. It is possible that we are witnessing Herod's archetypal projection through Salome. As Herod loses his ability to think clearly and critically because this powerful image controls him, Salome can be seen as the *anima* projection of Herod who views her as an embodiment of his inner desires, fears and feminine aspects,

which cloud his judgment and create a distorted perception of the feminine, giving her an outsized influence and power over himself. This is also explained as follows: “When a man experiences passionate attraction to a woman, it is because she seems to embody his anima, and she appears to him more beautiful, more numinous than any other woman around” (Stevens, 2002: 76). This phenomenon is similar to Dorian’s projection of his anima onto the character Sybil. This is mainly how the characters Salome and Dorian exert substantial influence over their counterparts, leading to irrational decisions motivated by their unconscious desires.

The emergence of *shadows* can be attributed to a multiplicity of judgments and decisions rather than a single, conspicuous cause. The concept of appearance versus reality is particularly prominent in the case of Dorian, as it is well-known that his external appearance remains juvenile and unblemished, whereas his portrait reflects the moral degradation caused by his hedonistic lifestyle throughout the process of aging. This dynamic tension is the result of incompatibility and contrast, which cause *the shadow* to self-feed, perpetuating a cycle of conflict and negativity. Each clash only serves to exacerbate the underlying issues and they intensify the discord. This juxtaposition symbolizes the concealed, more sinister, and darker facets of Dorian’s *persona*. The formation of *the shadow* is influenced by several variables, including those in close proximity that hinder his decision-making and blur his vision.

According to Jung, “If we could see our shadow (the dark side of our nature), we should be immune to any moral and mental infection and insinuation” (Jung, 1964: 85). Therefore, confronting and comprehending our shortcomings and darker tendencies may serve as a safeguard against detrimental influences on one’s mental health, which could lead to inner conflict and stress. The character Dorian Gray serves as a vivid illustration of an emerging and evolving shadow due to his neglect and lack of self-awareness. It is imperative to emphasize that when we turn our attention away from our inner truth, which comprises the darkened aspects of our shadow, we essentially enter a state of denial regarding our genuine nature. The narrative of *Dorian Gray* emphasizes the repercussions of avoiding self-confrontation and the potential distortion that arises when we refuse to acknowledge and embrace the darker aspects of our own truth. Incorporating the shadow into the personhood itself has a positive contribution to personal development and authenticity. Acknowledging and accepting the shadow allows us a capacity for empathy and understanding toward ourselves and others, which provides us with a comprehensive understanding of the evil surrounding us. It is evident that the character Dorian Gray’s existence is no longer harmonious and is unbalanced after overindulging in self-centered and excessive pleasure-seeking activities, which deprive him of a sense of empathy. He is no longer at variance with the aspects of himself, but with his suppressed impulses which leads to psychic disintegration. His fragmented and ultimately destructive identity is the result of his separation from *the shadow*. Consequently, his mind is mentally infected. Jung’s metaphor of mental infection for describing the detrimental effects of unacknowledged and unintegrated aspects of the psyche can be observed in *The Picture of Dorian Gray*, as Dorian’s psychological disturbances result from a lack of self-awareness: “The subliminal contents already possess such a high energy charge that, ... they may overpower the conscious mind and take possession of the personality” (Jung, 1969: 96). There is a type of visualization and dialogue between the conscious and the unconscious that occurs when one explores the imagery of the subconscious, such as symbols and tales that emerge from the unconscious. Creative expression through art, writing, or movement, and the portrait as an object itself in *The Picture of Dorian Gray* can be interpreted as that medium. The portrait is in total interaction with the individual; however, the individual is disregarding the image, which serves to conceal his conscious awareness of the repercussions of his actions. The portrait serves as a silent witness and a reflection of Dorian’s true nature, ultimately resulting in a passively exploitative conclusion. Over time, the artwork progressively becomes more grotesque, reflecting the individualistic lifestyle that Dorian leads: “The world is changed because you are made of ivory and gold. The curves of your lips rewrite history” (Wilde, 2000: 210). At a social event, individuals engage in hearsay regarding Dorian’s growing reputation for being notorious, and the

character becomes increasingly isolated as a result of the increasing societal rejection which results in the character becoming more isolated and individualistic.

This metamorphosis not only exposes the striking disparity between his external attractiveness and the internal deterioration and decay because of *the shadow*, but also becomes a cause of anguish and fixation for him. The portrait's tacit disapproval compels Dorian to confront the reality of his indulgent way of life, propelling him towards more extreme measures in a frantic endeavor to evade the disturbing veracity it symbolizes. Ultimately, the presence of the picture stands as evidence of the detrimental influence of excessive pride and the unavoidable ruin that results from rejecting *the self* and the human experience. Acknowledging such depths of human psyche is important because, as Jung states, "Although psychology is a discipline in itself, it lurks invisibly, thanks to the fact of the unconscious, in the background of all other disciplines... so all disciplines that are in any way concerned with the realm of the psychology" (Jung, 1969: 890). These lines suggest that in order to truly comprehend an individual's psyche, it is not sufficient to observe it in isolation. A broader spectrum of information must be taken into account, and alternative disciplines of study must be employed to investigate the profound and intricate aspects of the mind. In this regard, literature functions as one such discipline.

3. THE PERSONA AND SYMBIOSIS

The portrait as an object itself in *The Picture of Dorian Gray* serves as a physical manifestation of the character's *shadow* side, revealing the corruption and moral decay that he tries to hide from society and even from himself. When Dorian gazes at his own reflection in the mirror, he perceives his "fair young face" (Wilde, 2000: 12) which remains unaltered and unaffected by his unconscious. The juxtaposition of the mirror's physical reflection and the warped portrayal in the painting emphasizes the disparity between external attractiveness and inward depravity. In a metaphorical sense "the picture" and Dorian have a symbiotic relationship which parallels parasitism in a literary sense, where the painting serves as an object but also as the reflection of the character's soul and inner self. It suffers the consequences of Dorian's actions, absorbing the repercussions, while he remains outwardly untouched and unaffected. "Was the soul a shadow seated in the house of sin? Or was the body really in the soul, as Giordano Bruno thought? The separation of spirit from matter was a mystery, and the union of spirit with matter was a mystery also" (Wilde, 2000: 52). The concepts of spirit and body are being discussed through the speaker who reflects on the mystery surrounding the separation of the immaterial soul from the physical body, as well as the enigmatic process by which they are united. Both novels underscore the existential struggle between the spiritual and the material, inner and outer, *the persona* and *the shadow* which highlight the importance of maintaining a truthful and balanced alignment of the conscious and the unconscious. The separation of soul from body in *The Picture of Dorian Gray* and the decapitation of Jokanaan in *Salome* serve as haunting reminders of the consequences of succumbing to temptation of the shadow: "It is for mine own pleasure that I ask the head of Jokanaan in a silver charger" (Wilde, 2021: 21). These lines indicate that Salome is fully taken over by her *shadow* and such a demand is a shocking and depraved act, demonstrating her complete transformation from innocence to experience. Similarly, the split between Dorian's outward *persona*, which remains youthful and charming, and his inner reality, which becomes increasingly monstrous, highlights the conflict between the conscious and unconscious parts of his mind. "The persona (the mask) can have no relation to the unconscious since it is collectively identical with it, being itself collective. Hence the persona must be extinguished or, in other words, restored to the unconscious" (Jung, 1969: 507). This indicates that the public persona, also known as the social mask, is devoid of any link to one's underlying, true, unconscious self as it is only influenced by societal norms and expectations. "The persona is never the true character; it is a composite of the individual's behavior and of the role attributed to him by the public" (Jung, 1969: 639). Consequently, the meaning conveyed by these remarks is that the persona frequently conceals the genuine emotions and aspirations of the individual, resulting in a

detachment from the true self. This might give rise to internal tensions and sensations of not being true to oneself. In order to attain a more cohesive and authentic identity, one is expected to develop an awareness of their persona and systematically remove its various layers to uncover their genuine essence. This approach requires profound self-reflection and a readiness to confront the unconscious elements of the mind, which is not the case for the main characters in *The Picture of Dorian Gray* and *Salome*.

In *The Picture of Dorian Gray*, Dorian's adept concealment of his inner darkness, and his skillful outward projection of charm are a poignant reflection of the duality inherent in human nature. The portrait itself in the novel can be said to serve as a visual representation of the *shadow self*, untouched by societal expectations. As an outsider to society, the character Dorian exists within a utopian realm of pleasure shielded from public view, behind closed doors, while his portrait absorbs the entirety of his wickedness, allowing him to navigate life seemingly free from sin and lives as if removed from the constraints of a mortal body which is destined for inevitable demise. Dorian's *shadow* containing the repressed weaknesses, desires, instincts, and shortcomings, emerges because of his strong outward persona which is the social mask or facade that is presented to the outside world. Rowland (2008: 2) views the persona as "the social mask we construct in order to operate in society." She further explains that, "The persona is related to social and therefore collective identity; the ego, to individual and therefore personal identity. The persona is the carrier of consciousness that is directed toward the outer world" (Rowland, 2008: 32). We are only presented with a dominant social facade of the character in *The Picture of Dorian Gray*, who inconsistently lives solely for pleasure, as his behavior toward the outside world does not align with what might be his true nature which should have more depth and many more masks. Only projecting one dominant mask outside makes the *shadow self*, emerge gradually underneath: "...double teleology of the persona: a) the positive one: our mask wants to move the others, to receive admiration or envy; b) the negative one: masks often hide an inane Ego or a violent shadow" (Bolea, 2016: 87). This definition is exemplified by the character of Dorian who possesses a single persona that portrays a man of hedonistic desires who is highly socially charming. The superficiality and denial of rationalization is a key component in the detachment of the persona from the man himself. This disassociation is being reflected as the man is split between his persona which is his public image and his *shadow* which is his hidden self, separated from the society. Psychological wholeness is disturbed and the individual lacks balance which makes him unable to achieve individuation because of the unharmonious relationship between his conscious and the unconscious selves.

4. FEMME FATALE

Salome can be examined through the lens of the Jungian terms *anima* and *animus*, as well as the archetype of the *femme fatale*. Archetypes are characterized as follows: "What appears to be universal in the psyche are more than just forms or patterns of behavior" (Saunders and Skar, 2001: 5).

According to Jung, archetype means "a typos [imprint], a definite grouping of archaic characters containing, in form as well as in meaning, mythological motifs." (Jung, 1969: 60). We can say that Salome exemplifies the *femme fatale* archetype, as she is accountable for the downfall of others and positions those in her vicinity in precarious and challenging circumstances. The inherent duality of Salome, possessing both enticing femininity and destructive masculinity, has the capacity to cause both a harmonious synthesis and a chaotic disruption if left unacknowledged or uncomprehended. Salome serves as a compelling example of the way in which archetypes are embodied in narratives to investigate the intricacies of the unconscious mind and the timeless themes of human existence. According to Farrimond, (Farrimond, 2018: 2), the author of *The Contemporary Femme Fatale*, the term *femme fatale* resists clear definition. It is connected with sexuality, femininity, danger, violence and deceit, but these connections are slippery, as many of those characters popularly associated with the term do not fit a coherent pattern. Their *femme fatale*-ness often shifts and

dissolves frustratingly under scrutiny.” Femme fatales are recognized to range from *Eve*, *Lilith*, *Salome*, *The Sirens*, to even *Cleopatra*. They are known to exhibit a range of fundamental attributes, including being captivating, capable of inflicting death in their vicinity, adept at manipulation, seductive, and capable of creating destruction. Additionally, they possess a striking beauty. Salome’s character embodies a powerful and destructive femininity that challenges traditional gender roles and reveals the complexities of sexual and emotional power dynamics. Her obsessive desire for Jokanaan and her willingness to manipulate and destroy others to achieve her aims reflect a profound example of the *animus* archetype.

Ultimately, a Jungian analysis of *Dorian Gray* and *Salome* underscores the tension between their outward facades and their inner realities, the conflict between their conscious intentions and unconscious drives, and their respective paths toward (or away from) individuation. Both characters serve as compelling studies of the human psyche’s complexities, offering rich insights for exploring the depths of human nature and the process of self-discovery and self-destruction. Özdiñç (2020: 176) points out that, the “femme fatale figure is the counterpart of the Byronic hero figure”. The Byronic hero, renowned for being the complex, frequently flawed individual, who may exhibit disdain for others, and who also possesses a magnetic charm is simply reminiscent of the character *Dorian Gray*.

5. ANIMA AND ANIMUS

The *anima* and *animus* are prominently significant archetypes that represent the unconscious elements of the opposing genders within an individual’s psyche. In the *Jungian* framework, the *anima* and *animus* play a crucial role in unifying and balancing the masculine and feminine attributes inside humans, enhancing their psychological maturation and personal advancement.

The concept of *anima* is of great importance, mainly because it focuses on the exploration and acknowledgment of the feminine aspects inside the male mind. It includes characteristics such as emotions, sensitivity, intuition, and a caring disposition. Jung claims that the *anima* has a crucial role in facilitating a man’s attainment of psychological equilibrium and exerting an impact on his interactions with women. He contends that “Every man carries a woman within himself. It is this female element in every male that I have called the ‘anima’” (Jung, 1964: 31). He also states that “The anima is a personification of all feminine psychological tendencies in a man’s psyche, such as vague feelings and moods, prophetic hunches, receptiveness to the irrational, capacity for personal love, feeling for nature, and last but not least, his relation to the unconscious.” (Jung, 1964: 177). Based on these lines, it may be inferred that the anima, by personifying these inclinations, assists men in comprehending and incorporating these fundamental elements of their own existence, promoting psychological equilibrium and completeness. Jung’s idea evidently highlights the significance of recognizing and reconciling the feminine aspects inside the male mind in order to attain personal development and self-consciousness. The character *Dorian Gray*’s *anima*, which is the feminine aspect of his psyche, reflects his internal conflicts and complexities which contribute to his ultimate downfall.

Jung provides an explanation for *the animus*, or the inner masculine aspect of a female, in the following lines: “The male personification of the unconscious in woman, the animus exhibits both good and bad aspects, as does the anima in man” (Jung, 1964: 189). The presence of the masculine aspect in a woman’s psyche and the feminine aspect in a man’s psyche can yield both advantageous and disadvantageous consequences. Jung’s perspective on the *animus* emphasizes the significance of acknowledging and incorporating both its favorable and unfavorable aspects within the psyche. “Like the anima, the animus does not merely consist of negative qualities such as brutality, recklessness, empty talk, and silent, obstinate, evil ideas. He too has a very positive and valuable side; he too can build a bridge to the self through his creative activity” (Jung, 1964: 193). This integration is considered indispensable for the attainment of a harmonious equilibrium between feminine and

masculine energies within oneself, as well as for personal development and self-discovery. However, upon further analysis of *The Picture of Dorian Gray* and *Salome*, it becomes apparent that the psyches of both characters generate detrimentally negative internal voices that undermine their self-worth and motivations.

“In the depths of the woman’s being, the animus whispers: You are hopeless. What’s the use of trying? There is no point in doing anything. Life will never change for the better” (Jung, 1964: 191). Upon analyzing the preceding phrases, it becomes evident that the murmurs of despair and futility in a woman’s mind convey the message that her efforts and endeavors are futile and that life is stagnant and unalterable. The substantial yet discouraging impact can result in sentiments of hopelessness and resignation, ensnaring her in a pattern of pessimism and negativity. Jung’s depiction emphasizes the *animus*’s potential capacity to undermine a woman’s self-assurance autonomy and agency, underscoring the significance of acknowledging and confronting these internal dialogues to foster psychological development, fortitude, and also resilience. Gaining insight into the *animus*’s function in the psyche is known to assist individuals in confronting and overcoming these harmful tendencies, leading to a more balanced and empowered sense of self.

Once the power of a manifested *anima* or *animus* is at place, the influence is formidable due to its ability to instill unwavering certainty and confidence in our convictions and behaviors, as Jung explains: “The effect of anima and animus on the ego is, in principle, the same. This effect is extremely difficult to eliminate because, in the first place, it is uncommonly strong and immediately fills the ego-personality with an unshakable feeling of rightness and righteousness” (Jung, 1959: 16). Therefore, it is impossible for the characters who are possessed by these archetypes to revert to their previous states. They will continue to persistently exist in their new state of inherent defect. The *anima* and the *animus* must be synergistic in order for an individual to thrive through their complementary aspects in the psyche. This process of integration can result in a more balanced and comprehensive personality, which is not the case for the characters Dorian and Salome. Dorian’s refusal to acknowledge or integrate his shadow prevents his process of individuation, imprisoning him in a superficial existence where appearance masks reality: “He was certainly wonderfully handsome, with his finely-curved scarlet lips, his frank blue eyes, his crisp gold hair. There was something in his face that made one trust him at once” (Wilde, 2000: 19). This portrayal is indicative of Dorian’s *anima*, which entails the acknowledgment and incorporation of the latent feminine qualities into one’s conscious personality. Dorian Gray’s character, with his outward beauty and charm, can be interpreted as embodying elements of the *anima* archetype. The voyage of Dorian Gray can be interpreted in the context of his interactions with his anima, and the manner in which he interacts with these qualities both within himself and with others. The unconsciously feminine qualities of this character are in contrast to Salome’s *animus*: “...bring me the head of Jokanaan” (Wilde, 2021: 24). This command is indicative of Salome’s assertiveness and determination, which are frequently linked to the *animus* archetype. “I am amorous of thy body! Thy body is white like the lilies of a field that the mower hath never mowed” (Wilde, 2021: 11). Salome’s yearning for (Jokannan) is characterized by a direct and bold approach, which can be interpreted as another manifestation of her *animus*. The character of Salome can be seen as possessed by an internal *animus*, similar to the one described by C.G. Jung. Like the *animus* in Jung’s concept that whispers messages of hopelessness and futility, the following similes foreshadow her demise: “She is like a woman rising from a tomb. She is like a dead woman” (Wilde, 2021: 2). “She is like the shadow of a white rose in a mirror of silver” (Wilde, 2021: 4).

In a psychological context, drawing from Jungian concepts, we can say that the shadow of the mentioned white rose might represent the darker, unconscious aspects of oneself that contrast with the conscious ego (symbolized by the white rose). The rose and its shadow stand for an internal conflict between one’s outward persona and hidden inner truths.

CONCLUSION

The importance of a balance in the human psyche is subtly conveyed through *The Picture of Dorian Gray* and *Salome* in terms of portraying the results of disregarding one's *shadow* and unduly indulging it. The loss of equilibrium in the psyche can be attributed to the subsequent statements made by Jung: "The shadow is a moral problem that challenges the entire ego-personality. For no one can become conscious of the shadow without considerable moral effort. To become conscious of it involves recognizing the dark aspects of the personality as present and real" (Jung, 1959: 8). Both Dorian and Salome are driven by a variety of desires or impulses, which they are either unaware of, suppress, or fail to identify, leading to a psychological conflict. Eventually, Salome reaches a stage where her shadow of hidden and intense desires takes over and consumes her, leading her to passionately kiss Jokanaan's severed head: "There was a bitter taste on thy lips. Was it the taste of blood?... But perhaps it is the taste of love.... They say that love hath a bitter taste.... But what of that? what of that? I have kissed thy mouth" (Wilde, 2021: 25). In her last interaction with Jokanaan, she seeks to fulfill her desires taken over by her shadow traits. Both Dorian and Salome fail to recognize and to confront uncomfortable truths about themselves, which point to the presence and actuality of certain darker aspects in their psyche. In both works, the shadow assumes control over the main characters, serving as the pinnacle of both narratives. In *The Picture of Dorian Gray*, the neglected yet secretly fed shadow manifests itself and kills Dorian. In *Salome*, the overly fed shadow (who kills another man, Jokanaan) is finally manifested to kill another.

Gölgelerin Zıtlığı: Oscar Wilde'nin *Salome* ve *Dorian Gray* Eserlerinde Jung'un Tanımladığı Arketipler GENİŞLETİLMİŞ ÖZET

Bu makale, Oscar Wilde'nin *Dorian Gray'in Portresi* ve *Salome* adlı eserleri arasında paralellikler kurarken Jungcu psikanalitik teoriyi kullanarak, bireyin bilinçdışı ile ilişkisini ve benlik gelişimini temsil eden kahramanlar hakkında özgün bir bakış açısı sunmaktadır. Benlik, zihnin hem bilinç hem de bilinçdışı yönlerini kapsar. Disiplinlerarası bir yaklaşım kullanan bu karşılaştırmalı çalışma, bilinçdışındaki *gölge*, *anima* ve *animus* kavramlarını açıklığa kavuşturmak amacıyla metinlerarası farklılıkları ve benzerlikleri inceler.

Hem *Dorian Gray'in Portresi* hem de *Salome*, aşırı bireyselleşmiş karakterler aracılığıyla *gölge*, *anima* ve *animus* kavramlarını analiz eder. Dorian Gray ve Salome, kontrolsüz bireyselliğin kaçınılmaz sonuçlarını, yani kaçınılmaz düşüşlerini ve yok oluşlarını örnekler. Wilde, erkek ve kadın, iyi ve kötü gibi ikili karşıtlıkları kullanarak, insan doğasının karanlık yönlerini, hedonistik ve kendini yok edici eğilimlerini ortaya çıkarır. Her iki kahramanın bu karşıtlıklarla mücadelesi, bireysel hırslar ile toplumsal beklentiler arasındaki çatışmayı vurgular ve kişisel tatmin arayışında masumiyetin nasıl erozyona uğradığını gösterir; bu çatışma bilinçdışı ve bilinç üzerinde etki sahibidir.

Jung'un, psişenin bastırılmış, karanlık yönlerini simgeleyen *gölge* kavramı, Dorian Gray ve Salome'un yolculuklarını derinden etkiler. *Gölge benlik*, kişiliğin bastırılmış yönlerini temsil eder ve her iki karakterin davranışları, bu karanlık yönlere kayıtsız kalmaları nedeniyle kötüleşir. Dorian Gray'in karanlık yanını kabul etmeyi reddetmesi, onun nihai psikolojik çöküşüne yol açar. Dış güzelliği, portresi tarafından sembolize edilen içsel çürümeyi gizler. Benzer şekilde, Salome'nin Jokanaan'a duyduğu saplantılı arzu ve hedeflerine ulaşmak için başkalarını manipüle etme isteği, *gölge benliği* tarafından yönlendirilen derin bir içsel çatışmayı yansıtır. Jokanaan'ın kesilmiş, başını grotesk bir şekilde talep etmesi, en karanlık dürtülerine tamamen boyun eğdiğini simgeler. Her iki karakterin düşüşü, *gölge benliklerini* entegre etme ve dengeleme konusundaki başarısızlıklarından kaynaklanır ve dolaylı olarak, psikolojik bütünlüğe ulaşmak ve yıkıcı sonuçlardan kaçınmak için öz farkındalığın ve *gölge benliğinin* entegrasyonunun önemini vurgular.

Dorian Gray'in Portresi'ndeki portre, Dorian Gray'in toplumdan ve kendisinden gizlemeye çalıştığı *gölge* yanının fiziksel bir tezahürü olarak hizmet eder. Dorian Gray ve portresi arasındaki simbiyotik ilişki parazitizme benzer; tablo onun günahlarını gizlerken, kendisi dıştan lekesiz kalır gibi görünür. Bu dinamik gerilim, Dorian Gray'in kişiliğinin gizli ve karanlık yönlerini simgeler. Dorian Gray'in dünyaya sunduğu sosyal maske olan persona ile toplumdan ayrılmış gizli benliği olan *gölge* arasındaki çatışma, dış çekiciliği ile içsel karanlığı arasındaki farkı ortaya koyar. Anlatı, öz yüzleşmeden kaçınmanın sonuçlarını ve kişinin kendi gerçeğinin karanlık yönlerini kabul etmeyi reddettiğinde ortaya çıkan potansiyel çarpıklığı vurgular.

Salome'nin karakteri, yıkıcı kadınlık ve aşırı baştan çıkarıcı güç ile karakterize edilen *femme fatale* arketipini bünyesinde barındırır. Jokanaan'a olan takıntılı arzusu ve başkalarını manipüle etme isteği, bilinçsizce baskın olan eril unsurları temsil eden *animus* arketipini yansıtır. *Femme fatale* figürleri, Salome dahil, büyüleyici ama tehlikeli nitelikler sergiler, geleneksel cinsiyet rollerine meydan okur ve cinsel ve duygusal güç dinamiklerinin karmaşıklıklarını ortaya çıkarır. Salome'nin Herod üzerindeki etkisi, *femme fatale* arketipinin güçlü etkisini örnekler; onun karanlık yönleri ortaya çıkar, bilinçdışı benliklerinin yıkıcı bir etkileşimini yaratır. Herod'un Salome'nin etkisine karşı duyarlılığı ve kendi *gölge* dinamikleri, onun karanlık yönlerinin ortaya çıkmasına olanak tanır ve çöküşünü şiddetlendirir.

Jung'un, erkekteki dişil yönleri temsil eden *anima* ve kadındaki eril yönleri temsil eden *animus* kavramları, bu unsurların entegrasyonunun psikolojik olgunlaşma için önemini vurgular. Anima, bir erkeğin psişesinde dişil psikolojik eğilimleri kişileştirir; duygular, hassasiyet, sezgi ve şefkatli bir eğilim gibi özellikler, bir erkeğin psikolojik dengeye ulaşmasını sağlar. Dorian Gray'in *animasını* kabul etmeyi reddetmesi, içsel çatışmalarının ve karmaşıklıklarının etkisiyle psikolojik çöküşüne yol açar. Buna karşılık, Salome'nin *animusu*, onun saplantılı eylemlerine yol açar ve nihai olarak karanlığa sürüklenmesine neden olur. Her iki karakterin bilinçli arzuları ile bilinçdışı dürtüleri arasındaki içsel çatışmalar, onların kendi kendilerini yok etmeleri ile son bulur.

Animustan gelen umutsuzluk ve faydasızlık fısıltıları, Salome'nin öz değerini zayıflatır ve onun düşüşünü önceden haber verir. Bu fısıltılar onun öz güvenini, özerkliğini ve yetkinliğini zayıflatır; bu da bir kötümserlik ve olumsuzluk döngüsüne yol açar. Psişedeki *animusun* rolünü anlamak, bireylerin zararlı eğilimlerle yüzleşmesine ve onları aşmasına yardımcı olabilir, bu da daha dengeli ve güçlendirilmiş bir benlik duygusuna olanak tanır. Ancak, Dorian Gray ve Salome, öz değerlerini ve motivasyonlarını zayıflatan olumsuz içsel sesler üretmektedirler. *Anima* ve *animus*'un entegrasyonundaki farkındalık eksiklikleri, onların bireyselleşme sürecini engeller ve onları görünüşün gerçekliği maskeleyiği yüzeysel bir varoluşa hapseder.

Dorian Gray'in karakteri, dış güzelliği ve çekiciliği ile *anima* arketipinin unsurlarını bünyesinde barındırırken aynı zamanda içsel çatışmalarını ve karmaşıklıklarını yansıtır. *Anima* ile olan etkileşimleri onun nihai çöküşüne katkıda bulunur. Buna karşılık, Salome'nin kararlılığı ve azmi, sıklıkla *animus* ile ilişkilendirilen özelliklerdir. Bunlar onun eylemlerini ve arzularını yönlendirir. Jokanaan'a karşı doğrudan ve cesur yaklaşımı, *animusunun* gücünü örnekler ve onun saplantılı ve yıkıcı davranışlarına yol açar. Karakterlerin *animus* ve *animayı* entegre etmeyi reddetmeleri, onların psikolojik bütünlüğe ulaşmalarını engeller ve nihai düşüşlerine yol açar.

Gölge ve benlik arasındaki denge, psikolojik iyilik hali için hayati öneme sahiptir. Hem Dorian hem de Salome, bastırılmış arzular ve dürtüler tarafından yönlendirilir, bu da psikolojik çatışmalara yol açar. Salome'nin *gölgesi*, takıntılı eylemleri ve amansız arayışları sonucunda öne çıkar ve onu tüketir; Dorian Gray'in *gölgesini* ihmal etmesi ve sonuçsuzca beslemesi ise onun çöküşüne yol açar. *Gölgenin* karakterler üzerindeki kontrolü, psişenin karanlık yönleriyle yüzleşmenin ve onları entegre etmenin önemini vurgular. Her iki anlatı, öz farkındalığın ve *gölgenin* entegrasyonunun, psikolojik bütünlüğe ulaşmak ve kontrolsüz eylemlerin tehlikelerinden kaçınmak için gerekli olduğunu ima eder. Sonuç olarak, hem Dorian Gray hem de

Salome'nin yolculukları, kişisel büyüme ve öz farkındalık sağlamak için kişiliğin karanlık yönlerini tanımanın ve uzlaştırmanın önemine işaret eder.

KAYNAKÇA

- Bolea, Ş. (2016). The persona and the shadow in analytic psychology and existential philosophy. *Philobiblon*, 21(1), 85-102.
- Farrimond, K. (2018). *The contemporary femme fatale: Gender, genre and American cinema*. Routledge.
- Huskinson, L. (2004). *Nietzsche and Jung: The whole self in the union of opposites*. Brunner-Routledge.
- Jung, C. G. (1959). *Aion: Researches into the phenomenology of the self*. Pantheon Books.
- Jung, C. G. (1964). *Man and his symbols*. Doubleday.
- Jung, C. G. (1975). *The structure and dynamics of the psyche* (G. Adler & M. Fordham, Eds., 2nd ed., R. F. C. Hull, Trans.). Princeton University Press. (Original work published 1960).
- Jung, C. G. (1969). *The symbolic life* (Vol. 18). Princeton University Press.
- Jung, C.G. (2002). *The Undiscovered Self*. Routledge.
- Özdiç, T. (2020). Femme Fatale 101: The basic characteristics of the femme fatale archetype. *The Journal of International Social Research*, 13(73), 176-185.
- Rowland, S. (2008). *Psyche and the arts: Jungian approaches to music, architecture, literature, painting and film*. Routledge.
- Saunders, P., and Skar, P. (2001). Archetypes, complexes and self-organization. *The Journal of Analytical Psychology*, 48(3), 305-323.
- Stevens, A. (2002). *Archetype revisited: An updated natural history of the self*. Routledge.
- Wilde, O. (2000). *The picture of Dorian Gray* (R. Mighall, Ed.). Penguin Books. (Original work published 1891).
- Wilde, O. (2021). *Salome*. Global Grey. (Original work published 1891). Retrieved from <https://globalgreyebooks.com/salome-ebook.html>

Reliability and Validity of the Attitudes towards Westernization Scale Batılılaşmaya Karşı Tutum Ölçeği'nin Geçerlilik ve Güvenirlilik Analizi

Özgür AKTAŞ *

*Prof. Dr., Kafkas University, Dede Korkut Faculty of Education, Department of History Education, Türkiye

ARTICLE INFO

Research Article

Received: 29.01.2024

Accepted: 03.10.2024

Keywords:

*Likert-type scales,
Westernization,
Attitude Scale, Validity,
Reliability, History
Education.*

ABSTRACT

This study sets out to develop the “Attitudes towards Westernization Scale”. The sample of the study was 300 students who were selected randomly and were enrolled in three departments of Education Faculty at a State University. The study utilized exploratory and confirmatory factor analyses for the data obtained, and the internal consistency coefficients were analyzed for the items (Cronbach’s Alpha) within the scope of reliability analyses. The analysis results indicated a 27-item measurement tool including the “social environment”, “adoption” and “democracy” factors. Cronbach’s Alpha internal consistency coefficients that explained 54.127% of the total variance were .87 for the total variance, .93 for social environment, .88 for adoption, and .67 for democracy. Values of the Guttman Split Half, which was calculated to have an idea about the stability of the scale or consistency between the two halves, were found .90 for “social environment”, .90 for “adoption”, and .75 for “democracy”. Fit statistics of the last modification of the model through confirmatory factor analysis were found $\chi^2=666,87$, $sd=289$, $p<.01$, $(\chi^2/sd)=2,30$. Some of the fit statistics performed using the same analysis were found $RMSEA=0.066$, $RMR=0.064$, $GFI=0.85$, $AGFI=0.82$, $NNFI=0.96$, $NFI=0.94$, $CFI=0.96$, $RFI=0.93$. These results indicate that the scale developed for determining prospective teachers’ attitudes towards Westernization is valid and reliable.

MAKALE BİLGİSİ

Araştırma Makalesi

Geliş Tarihi: 29.01.2024

Kabul Tarihi 03.10.2024

Anahtar Kelimeler:

*Likert tipi ölçek,
Batılılaşma, Tutum
Ölçeği, Geçerlilik,
Güvenirlilik, Tarih
Eğitimi.*

ÖZ

Bu çalışma “Batılılaşmaya Karşı Tutum Ölçeği” geliştirmek için yapılmıştır. Çalışmanın örneklemini bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde farklı üç bölümde okuyan yansız olarak belirlenen 300 öğrenci oluşturmuştur. Veriler üzerinde yapı geçerliği için açılımlı ve doğrulayıcı faktör analizi yapılmış, güvenilirlik çalışmaları kapsamında maddelerin iç tutarlık (Cronbach Alpha) katsayıları incelenmiştir. Analizler sonucunda “sosyal çevre”, “benimseme” ve “demokrasi” alt boyutlarından oluşan 27 maddelik bir ölçme aracı elde edilmiştir. Toplam varyansın %54.127’sini açıklayan boyutlara ilişkin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayılarının toplam da .87, birinci faktörde .93, ikinci faktörde .88 ve üçüncü faktörde ise .67 olduğu görülmüştür. Doğrulayıcı faktör analizi ile modelin son modifikasyonunda uyum istatistikleriyse $\chi^2=666,87$, $sd=289$, $p<.01$, $(\chi^2/sd)=2,30$ şeklinde bulunmuştur. Aynı analiz ile hesaplanan bazı uyum istatistikleri; $(\chi^2/sd)=2,30$, $RMSEA=0.066$, $RMR=0.064$, $GFI=0.85$, $AGFI=0.82$, $NNFI=0.96$, $NFI=0.94$, $CFI=0.96$, $RFI=0.93$ şeklinde bulunmuştur. Buradan hareketle öğretmen adaylarının batılılaşmaya karşı tutumlarını belirlemek için geliştirilen ölçeğin geçerli ve güvenilir olduğu söylenebilir.

* Sorumlu yazar.

* ozgurkafkas@gmail.com

INTRODUCTION

The term Westernization refers to an approach that started in the Ottoman Empire and saw the social and ideological knowledge of Western Europe that gained a new perspective in the Republic of Türkiye as the goal to be accessed (Mardin, 2004). This process that started in the military and education fields was referred to by different names according to places and eras in the Ottoman Empire. The movements that were defined as renewal or reform and then reorganizations at the beginning of the 18th century were also referred to as modernism or becoming modern. Westernization movements were also referred to as becoming modernized and *aggiornamento* (Hanioğlu, 1992). When the Ottoman Empire did not receive the results that it wanted from the wars in the 17th century, it tried to return to the old and traditions, but this idea did not bring any solutions. The problems worsened due to factors such as reforms focusing on military and financial issues, solutions based on force and violence (Hayta & Ünal, 2010), incompetence of soldiers and commanders, and perceptions about the betrayal of some people and groups (Ergün, 1990). After losing lands with the Treaty of Karlowitz (1699) and Passarowitz (1718) and seeing the strengthening of Russia through Westernization and modernization programs under the management of Great Petro, the Ottoman Empire pulled away from the psychology of superiority and accepted the idea of benefitting from the science of the West (in Lewis, 2000). Intellectuals in the Ottoman Empire had significantly different views about accepting the innovations and effects coming from the West. While some of them stated that the values should be adopted fully, some others stated that the Western cultural values should be rejected and only science and techniques should be adopted. For instance, intellectuals such as Abdullah Cevdet, Kılıçzâde Hakkı and Celâl Nuri Bey claimed that the political solutions related to the structural problems of Ottoman society could be realized through a complete Westernization. According to these people, “Asian minds” should be Westernized, and *Western civilization should be accepted with its roses and thorns* (Hanioğlu, 1992). On the other hand, some intellectuals claimed that a complete Westernization was not right and that cultural values should be preserved. In an era where translation from the West became more intensified, intellectuals such as Ali Suâvi, Harputlu Hoca İshak Efendi, Ömer Hilmi Efendi, and Cevdet Pasha demonstrated a reactive attitude by translating Islam classics. Hence, according to Cevdet Pasha, innovations from the West should be received for the development of the Ottoman Empire, imitations should not be done blindly, and cultural values should be preserved (Ayhan, 1992). Westernization efforts involve development efforts in various fields that started with the military achievements in the Ottoman Empire. These improvement efforts were also referred to as the concepts of Westernization, innovation, modernization, and secularization. How these concepts overlap with each other and how much they differentiate have been subject to many studies. The idea of looking for the source of failure of the Ottoman Empire inside ended in 1718, and it was accepted that Europe was more advanced; transferring Western science and technique was brought to the agenda to be able to struggle with Russia and Iran. To enable information transfer, initially temporary and then permanent ambassadors were sent to Europe. Specialists coming from European countries were employed in the army (Şahin, 2016). Sultan Mahmut II enabled reforms by abolishing the Guild of Janissaries. The sultan, who sent students to Europe, was given the nickname of *giaour* (infidel) Sultan due to his Western-style reforms (Berkes, 1978).

Westernization attempts of the Ottoman empire started by taking France as a model. Friendship with France from the past and the effect of France on Europe were important in this initiation. Sait Pasha, who had effects on the foundation of the press, examined Paris, opened originally French Comte de Bonneval (Humbaracı Ahmet Paşa) Hendesehane by working for the betterment of the Ottoman army, the teaching staff of the Imperial School of Naval Engineering that was opened in 1773 was composed of generally French specialists, technical specialists were brought for the education of the army from France in the period of Sultan Abdelhamid I (1774-1789), and the medium of instruction became French in some schools. However, with the termination of friendship with France, the Ottoman Empire turned its steps towards Germany, another Western country. German military specialists and educators began to have effects on the Ottoman Empire (in Ergün, 1990). The Ottoman empire realized that the lack of education cannot be solved merely by bringing specialists

from the Western world, and thus started to send students to the West for education. In the period of Selim III, İshak Efendi was sent to France to receive an education. Sultan Mahmut II took this issue more seriously, and 150 students selected from the military college and Hendesehane- i Âmire were sent to Europe for education. After the foundation of the Military college in 1834, talented students who finished this school were sent to military schools in Vienna, Paris, and London (Şarman, 2006, p.3)

While the focus in the changes was military service or related fields until the Reforms (Turhan, 1969), statesmen knew that knowledgeable society, a new type of intellectuals, and staff were needed to make innovations permanent. One of the purposes of Cevdet Pasha and Reşit Pasha and their friends was reforming the state through formal and non-formal education according to the new procedures of Europe. While innovation in education was seen inevitable in this process, the pressure by Europe was also leading (Akyüz, 2005). Imperial Edict of Reorganization was the first document that limited the Sultan's domination and announced this limitation to the community. The effect of Western European countries was evident in its preparation (Çavdar, 1999). By continuing the equal citizenship step that started with the Imperial Edict of Reorganization, Edict of Reform (1856) took the privilege from Muslims and made Muslims and non-Muslims equal under the concept of common citizenship. However, Christian people's obtaining some privileges with the pressure of European countries caused reactions in the Muslim-Turkish population who lift the burden of state (Mardin, 2004, p. 14). In 1876, the Ottoman Empire declared its first constitution and formed its first parliament. After a short time, Abdul Hamid II (1876-1909) gave the Ottoman-Russia war as a justification and suspended the parliament for a long time, with the effect of the deteriorated balance between the ratio of Muslim and non-Muslim members of the parliament as well. However, with the pressure of Ottoman intellectuals and various power groups, the parliament was reopened in 1908 and some of the authorities of the Sultan were limited. However, a rebellion was started in İstanbul with the effect of Derviş Vahdeti and Volkan Newspaper that argued that the traditional values were harmed against constitutional administration. This rebellion, which was called the 31 March Incident, was suppressed by the Action Army coming from Salonika (Çavdar, 1999).

World War I, which started in 1914, resulted in the defeat of the Ottoman Empire. While a lot of lands of the Ottoman Empire were lost with the Armistice of Montrose and the Treaty of Sevres, Anatolia was invaded. After the War of Independence initiated with the leadership of Mustafa Kemal Pasha ended with success, mainly Western-rooted innovations were started to convey the country to the level of contemporary civilization. Some of these innovations included the abolition of the sultanate, the proclamation of the republic, the abolition of the caliphate, multi-party system trials, 1921 and 1924 constitutions, adoption of Turkish Civil Law, the law on the unification of education, closure of lodges, zawiyas and shrines, reforms in the clothing, adoption of Latin Alphabet, adoption of surname law, reforms in the calendar and measurement and time units, and women's right to vote and stand for election. While these innovations aimed to reach the level of contemporary civilization, partnership with Western civilization was also aimed (Arduç, 2011). Türkiye tried to establish a partnership with the West in the field of education as well as politics. Foreign specialists were invited to Türkiye to establish a connection between Türkiye and European societies that substantially completed their development and improvement. Foreign education specialists such as Dewey, Buyse, Kühne and Malche, Dewey were asked to prepare a report to transform education institutions into modern Western structures (Şarman, 2006, p.16). In his report, John Dewey recommended that the most talented teachers in the teaching school should be selected and have a professional inspection in Türkiye or another country every five or six years (Bal, 1989, p.30). The shared points in the reports prepared by the foreign specialists included inviting foreign specialists and educators, translating and publishing copyright and translation work on modern education movements and the education system of Western countries, and ensuring that they are read by teachers. Articles and books on the modern education movements and the education system of Western countries were first published when Mustafa Naci was the board of education and increased constantly during the days that followed (Taşdemirci, 1999, p.165). The practice of studying abroad that was planned after the

law on the unification of education in 1924 was realized by the board of education with the European exam. In this way, the purpose was to raise economists, politicians, lawyers, philosophers, and artists for the Republic of Türkiye. With the exam administered in August, while 20 people were sent to France, two people were sent to Germany for education. In 1929, Law on Students to be sent to Foreign Countries to Study (Law no: 1416) was launched. This law determined the rules for sending students to Europe by state institutions, governorships, municipalities, boards of trade, Sümerbank, and the mineral research and exploration institute (MREI) (Şarman, 2006, p.26). Relationships of İsmet İnönü, who was the president after Mustafa Kemal Atatürk's death, with the West was determined by World War II. The fear from Germany and the distrust in the Soviet Union led to the signing of the Triple Alliance among Türkiye, England, and France. When the Soviet Union became stronger after World War II and adopted an expansionist policy, Türkiye was involved in the Western Alliance led by the United State of America. Truman Doctrine and Marshall Aid were the projects that were prepared to enable to form an alliance with Western countries and Türkiye against the Soviet Union. Türkiye was involved in the United Nations in 1945 (Tüzün, 2011). Relationships with Western countries continued increasingly when the Democrat Party came into power (1950) as well. In this period, NATO membership was one of the greatest goals of Türkiye. When Türkiye sent soldiers for the Korean War, the country was accepted to membership in 1952. One of the biggest goals of Türkiye, which started in the 1950s and has continued until today, was to be a member of the European Union. Türkiye applied to European Economic Community (EEC) in 1959. The Military interventions in 1960 and 1971 and the Military Coup on the 12th of September had negative effects on the views of EEC and European society about Türkiye. ANAP government of Turgut Özal, who won the elections in 1983, followed a traditional foreign policy and started preparations for full membership to European Union (Seydi, 2011). While the European Union constantly blamed Türkiye for not fulfilling its obligations, Türkiye blamed the European Union for being discriminatory and practicing a double standard. The relationship of Türkiye with the Western world was not limited only to political and economic fields; it also included environmental issues. Destruction of the environment due to various reasons worldwide has brought some measures into the agenda for the future of humanity. Türkiye has been involved in these institutions, which were generally formed by the Western countries and the United Nations. Environmental destruction was caused by the poisonous gases from factories and devices such as automobiles. A little increase in the world's climate causes many problems, particularly glacier melting and skin cancer. Factors such as the excessive increase in the world population, wars, excessive consumption triggered by capitalism, environmental pollution, and the use of agricultural areas for construction cause great harm to the environment (Akşin, 2010). Concerns about the increase in hunger, famine, drought, and epidemics, decrease in biodiversity, and ocean pollution led to holding the first UN environment conference meeting in Stockholm in 1972 and paved the way to sign 172 contracts about the environment. The UN held conferences about global warming in Brazil in 1992 and Japan in 1997 (Nye & Welch, 2011). As to the European Union, environmental policies had an important place among the primary policies implemented by the member countries. As the studies and policies implemented also show, member countries perceived the environmental problems as the common problem of the world, and with the goals set, forward-looking measures were taken (Yaman & Gül, 2018). With the Single European Act, Maastricht; Amsterdam and Lisbon Contract with Nice, the European Union took decisions about the environment and stated that sources should be allocated to protect the environment (Aydın & Çamur, 2017).

Important studies have been conducted regarding the Westernization process that started with Treaty of Passarowitz (1718) and have continued until today (Ahmad, 2012; Aslan, 2005; Berkes, 1978; Çelik & Bulgu, 2010; Demirtaş, 2007; Ergün, 1990; Hayta & Ünal, 2010; Lewis, 2000; Ortaylı, 2007; Mardin, 2004; Papila, 2008; Sarı, 2015; Sayılı, 1985; Şimşek, 2017;; Tunaya, 2004; Zürcher, 1993). However, the studies were mainly formed in a theoretical framework and did not determine the general views of different segments of society about this issue. A review of the related literature indicated no measurement tools at a national level for determining prospective teachers' attitudes towards Westernization. Besides, the determination of prospective teachers' views about Westernization is believed to be a source for regulations about teacher

education and contribute to the use of the technological and functional characteristics of the West in the design of education programs. In addition, the scale development study to determine prospective teachers' attitudes towards Westernization is believed to contribute to future studies by providing literature with a functional scale to be used in the future.

Purpose of the Study

This study sets out to develop an attitudes scale about the concept of Westernization, which has continued since the period called the Tulip Era, by benefitting from the theoretical arguments. The literature on the concept of Westernization is quite rich. The literature includes views of intellectuals who supported the concept of Westernization, who opposed the Westernization movement, or who accepted the technical knowledge but rejected the Western culture (Ergün, 1990, Doğan, 1993, Doğan, 1997, Şakul, 2005, Cemaloğlu, 2005). For instance, according to a group led by Celal Nuri and Mehmet Akif Ersoy, there is no need to receive everything from Europe. They argued that we should only take the technology of the West, which holds hostile views about the Ottoman Empire, and their culture should be rejected. According to another group of Westerns led by Abdullah Cevdet, *“there is no second civilization, there is a single civilization, and it is the Western civilization. The rose should be taken with its thorn”* (Özbalcı, 1987; Turan Safran, Haya, Çakmak, Dönmez Şahin, 2011). Generally, the views of intellectuals about the Westernization process were prioritized, and the views of community were not mentioned in the literature sufficiently. In addition, a review of the literature at the national level indicated no studies that developed a scale to determine prospective teachers' views about Westernization. In this regard, the present study sets out to develop a scale that determines the attitudes of prospective teachers in education faculties towards Westernization.

METHOD

Research Design

The current study, which sets out to develop the Attitudes towards Westernization Scale and perform its validity and reliability, utilized a quantitative and screening design. The study was designed to develop the “Attitudes towards Westernization Scale” (ATWS) and perform its validity and reliability. The development of a measurement tool included the following steps of preparing the scale items: obtaining expert views for content validity, piloting, EFA (exploratory factor analysis), CFA (confirmatory factor analysis), and reliability and validity for data analysis. Approval of the study was obtained from the scientific research and publication ethics committee with E. 34711 number and 25.12.2021 date.

Participants

For EFA and CFA, the study aimed to enhance maximum biodiversity by reaching prospective teachers who had different socio-demographic features. Views about the sample size in the scale development process vary. As such, while Kline (1994) argues that the sample size needs to be 10 times more than the number of items, Hoe (2008) states that any number beyond 200 is sufficient for the study group. Çokluk, Şekercioğlu and Büyüköztürk (2012) recommended that at least these two criteria should be met. Based on these views, the target population of the study included prospective teachers who were students in Education Faculty of a State University in the 2019-2020 academic year. The sample included 300 students, 171 (57%) females and 129 (43%) males who were selected using non-proportional cluster sampling from four departments (Primary School, Mathematics, Psychological Counseling and Guidance (PCG), Social Sciences, and Pre-school Teaching). Of all the students, 38 (12,7%) were enrolled in Social Sciences Teaching, 127 (42,3%) were enrolled in PCG, 82 (27,3%) were enrolled in Pre-school teaching, and 53 (17,7%) were enrolled in Primary school Mathematics teaching departments.

Data Collection Tool

Preparation Process of the Attitudes towards Westernization Scale (ATWS)

The steps below recommended by De Vellis were followed for the preparation of the ATWS.

Generating an Item Pool: The development of ATWS was started with the preparation of an item pool. For this purpose, initially, the related literature was reviewed, and the current knowledge about the factors affecting teachers' views about Westernization and the characteristics to be possessed in line with this were searched. The first draft items were prepared in line with the information gained.

The items were prepared as drafts in line with the concept of attitudes towards Westernization defined operationally in a way to encompass different dimensions of attitudes towards Westernization (social environment, adoption, democracy, and science and technique).

Expert Reviewing of the Item Pool: To receive expert opinions, the item pool was submitted to two experts. While one of these experts, who specialized in the learning-teaching process, instructed thinking education and worked in the Department of Education Sciences at the same faculty, the other expert was an academic who conducted studies in the field of history education.

Piloting the ATWS: For language and comprehensibility, the 80-item scale was piloted with a group of five participants that were composed of students from the Social Sciences Education undergraduate program in terms of language and comprehensibility. Based on their suggestions, necessary revisions including expressions and page format were made. The revised scale that was given its final form was piloted with 159 students from the departments of Pre-school Teaching, Primary School Mathematics Teaching, Psychological Counseling and Guidance) in one session in a classroom. Besides, the prospective teachers who were included in the pilot study were not included in the main study. Factor analyses performed for the factor structure of the ATWS included the analysis of KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) coefficient and Barlett's Sphericity Test results to find out if data were appropriate for factor analysis. The results were found to be statistically significant (KMO=0.85; Barlett's Sphericity test $\chi^2 = 3.067$ df = p<.001). The pilot study results from 159 students indicated that the four-factor, 34-item form had Cronbach's alpha values of .89 for the total scale and .92 in social environment (14 items), .89 in adoption (10 items), .76 in democracy (6 items), and .83 in science and technique (4 items).

Table 1 demonstrates values for factors obtained from the reliability analyses and the factor analyses accessed in eight iterations and resulted in four-factor structure, factor loads, factor eigenvalues, variance percentages that factors explained, and Cronbach's alpha values, corrected item-total score correlations of the items, common variances, as well as t values.

Table 1. Factors, Factor Loads, and Variance Percentages that the Factors and Item-total Correlation Values Explained in the Attitudes towards Westernization Scale.

Item No	F 1	F 2	F3	F 4	\bar{X}	T	SD	r
69	.87				3,65	-7.99	1,20	,53*
68	.84				3,66	-8.13	1,14	,53*
67	.81				3,62	-8.32	1,17	,54*
66	.80				3,67	-8.24	1,11	,57*
65	.77				3,59	-8.18	1,23	,49*
70	.75				3,52	-8.01	1,16	,56*

72	.72				3,58	-7.96	1,13	,52*
79	.69				3,47	-7,80	1,21	,52*
75	.66				3,61	-5.95	1,11	,44*
58	.62				3,71	-7.54	1,11	,47*
59	.53				3,69	-5.02	1,21	,34*
78	.52				3,26	-5.78	1,21	,44*
62	.51				3,17	-6,89	1,13	,50*
74	.46				3,33	-4.26	1,11	,35*
15		.78			3,03	-3.92	1,20	,29*
17		.77			3,19	-5.05	1,21	,40*
16		.73			3,02	-3.23	1,24	,25*
33		.70			2,63	-4.47	1,31	,32*
22		.69			2,24	-1.88	1,29	,14*
21		.68			2,31	-2.07	1,25	,12*
19		.68			2,82	-3.76	1,34	,34*
18		.67			2,69	-3.80	1,27	,24*
32		.65			2,45	-3.33	1,29	,28*
20		.62			2,58	-3.34	1,29	,29*
43			.74		3,12	-5.96	1,16	,44*
38			.64		2,77	-6.90	1,11	,47*
29			.62		2,43	-6.49	1,21	,49*
61			.61		2,84	-5.86	1,19	,47*
26			.44		2,75	-6.55	1,30	,48*
55			.40		2,70	-6.17	1,15	,44*
50				.82	3,12	-4.61	1,11	,43*
49				.76	3,15	-5.45	1,17	,50*
51				.72	3,06	-6.33	1,11	,49*
52				.24	3,27	-8.26	1,25	,57*
Range	.46-.87	.62-.78	.40 -.74	.24-.82	2.24 -3.71		1.11-1.31	.12-.57
								Total
Variance %	22.036	15.493	8.589	8.024				54.143
Cronbach's Alfa	.92	.89	.76	.83				.89

*r: Item – total score correlations * shows significance at a .05. For readability, factor loadings below .20 are not demonstrated F1: social environment; F2: adoption; F3: democracy and F4: science and technique

The factor structure of ATWS was evaluated via EFA. The purpose EFA is to find out the factor structure based on the relationships between the variables. As for CFA performed for model-data fit, it is utilized to test the hypotheses generated concerning relationships between variables (Tabachnick and Fidell, 2001).

The first component that was obtained is the "social environment" factor which is composed of Items 69, 68, 67, 66, 65, 70, 72, 79, 75, 58, 59, 78, 62, and 74. Some of the items in this scale include “Western countries have many functional projects conducted for environmental protection.”, “Programs in the Western education

system are more functional.”, “Western education contributes to personal development.” Factor loads of the 14 items in this factor were between .46 - .87 while item-total correlations were between .35 and .57, and Cronbach’s alpha internal consistency coefficient was .92. The second component in the ATWS according to EFA results was composed of 10 items with statements about the adoption aspect of Westernization such as “Western culture is discriminatory” and “Western civilization is dangerous” (Item Pool numbers 15,17,16,33,22,21,19,18,32 and 20). Factor loads of the items in the “*adoption*” factor were .62 to .78, the item-total correlations were .12 to .40, and Cronbach’s alpha internal consistency coefficient was .89. The third component in the ATWS was composed of six items with statements about the democratic aspect of Westernization such as “The West had great contributions to the democratic attainments of Türkiye” and “the West is the cradle of democracy”. This factor was called “*democracy*”. The items in this factor (Items: 43,38,29,61,26 and 55.), which had .76 Cronbach’s alpha internal consistency coefficient, had factor loads between .40 and .74, and the item-total correlation was between .44 and .49. Factor 4 in the ATWS was composed of four items that included statements such as “Science generally improves with the active participation of Western civilizations” and “Scientific improvement has become possible with the projects produced by Western civilizations”. This factor was called “*science and technique*”. Cronbach’s alpha internal consistency coefficient was found .83, factor loads of the items in this factor (Items:50,49,51 and 52) were between .56 and .82, and the item-total correlations were .43 to .57.

Four factors explained 54.14% of the total variance, and the scale Cronbach’s alpha internal consistency coefficient was found .89. Values of the Guttman Split Half giving idea about the stability of the scale or consistency between the two halves, were found .87 for the “social environment” factor, .91 for the “adoption” factor, .71 for the “democracy” factor, and .79 for the “Science and Technique” factor, and .61 for the whole scale. When Table 1 was analyzed in terms of factor loadings, the factor loadings were found to range between .46 and .87. Analysis based on items loaded on more than one factor showed that the items were generally loaded in the related factors with significant differences (.30 and above in general). Besides, the total scores of the participants obtained from 34 items were ranked from the lowest to the highest for each item, and upper and lower 27% groups were formed and whether the items discriminated these two groups from each other was analyzed. This analysis showed that all the items could significantly discriminate the groups ($p < .001$). The arithmetic means of the other 34 items ranged between 2.24 and 3.71, and standard deviations ranged between 1.11 and 1.31.

Data Analysis

The following analyses were performed for reliability and validity of the ATWS: Cronbach’s alpha Mean Variance Subtracted (AVE) and Composite Reliability analysis performed for reliability, expert views performed for content validity, and EFA and CFA performed for construct validity. In addition, further analyses were performed for arithmetic means and standard deviation values of the items as well as item-total score correlations; item discriminatory power was analyzed via a t-test. Arithmetic means, t-test and one-way analysis of variance compared the data in terms of the variables of gender and department where the students were enrolled. In addition, the form formed by the exploratory factor analysis was applied in another group and confirmatory factor analysis was performed and it was checked whether the structure was also provided in another group.

FINDINGS

Findings about Construct Validity and Reliability of the ATWS

The factor structure of the ATWS was analyzed through EFA and CFA. EFA explores the factor structure on the basis relationships between variables. As for CFA investigating the model-data fit, as stated by Tabachnick and Fidell (2001), it tests the hypotheses formed regarding the relationship between variables. The first EFA

performed to determine the ATWS factor structure included KMO coefficient and Barlett's Sphericity test results to find out if the data fit the factor analysis, and these values were found to be statistically significant (KMO =.90; Barlett's Sphericity test $\chi^2 = 4.555$ df =351 p<.001). The results of the administration of the ATWS performed with 300 students indicated that the three-factor, 34-item form had Cronbach's alpha values of .87 for the total scale, .93 in factor 1 (social environment) (12 items), .88 in factor 2 (adoption) (10 items), and .67 in factor 3 (democracy) (5 items).

According to the first EFA results, the scale had three components that had eigenvalues of over 1.00, but the items collected under the first three factors with eigenvalues of over 2.00 either were only one or two items or they had over .30 factor loads in other components as well, and the factor loads under two components were close to each other. Analysis was performed for the scree plot of the eigenvalues, and the most significant break was found to be in factor 3. Eigenvalues, percentage to the total variance and scree plot were the most frequently used criteria (DeVellis, 2003). According to Cattell (in DeVellis, 2003), the number of factors until the scree plot takes a horizontal shape could be a criterion to determine the number of factors. The item pool was prepared under three factors called F1: social environment; F2: adoption, and F3: democracy; hence, the factor analysis was applied again with three components only.

Table 2 demonstrates factors obtained from the EFA and reliability analysis accessed with three iterations and resulted in a three-factor structure, factor loads, factor eigenvalues, variance percentages explained by the factors, and Cronbach's alpha values, corrected item-total correlations.

Table 2. Factors, Factor Loads and Variance Percentages that Factors explained, and Item-total Score Correlation Values in the Attitudes towards Westernization Scale.

Item No	F 1	F 2	F 3	\bar{X}	T	SS	r*
25	.83			3,74	-11,604	1,05	,61*
28	.81			3,88	-11.150	,99	,61*
26	.81			3,79	-11.393	1,03	,61*
27	.80			3,87	-11.123	,98	,58*
24	.78			3,73	-12.126	1,11	,59*
29	.74			3,81	-10.876	1,07	,56*
32	.73			3,84	-12.318	1,08	,59*
30	.72			3,82	-11.048	1,04	,59*
34	.70			3,90	-10.611	1,05	,58*
21	.67			3,96	-9.171	1,06	,53*
33	.63			3,74	-10.499	1,09	,51*
23	.57			3,39	-7.067	1,07	,39*
8		.78		3,55	-9.472	1,27	,47*
4		.78		3,05	-9.075	1,32	,38*
5		.76		3,34	-6.147	1,29	,34*
7		.75		3,54	-7.050	1,20	,37*
6		.70		3,42	-5.882	1,28	,29*
3		.68		2,57	-5.555	1,23	,24*
1		.68		2,86	-5.362	1,23	,24*
12		.63		3,18	-5.164	1,25	,23*

11	.63		3,35	-7.244	1,28	,31*	
2	.43		3,11	-2.614	3,23	,21*	
14		.70	3,23	-3.853	1,13	,21*	
13		.64	3,08	-3.955	1,16	,22*	
19		.59	2,94	-3.206	1,24	,17*	
22		.58	3,40	-7.956	1,21	,37*	
9		.23	3,42	-5.085	1,29	,16*	
Range	.57-.83	.43-.78	.23-.70	2.57-3.96	-2.614—12.318	.98-3.23	Total
Variance %	25.798	18.46	9.868				54.127
Cronbach's Alfa	.93	.88	.67				.87
Mean Variance Subtracted (AVE)	0,536	0,47	0,32				
Composite	0,93	0,89	0,68				
Reliability (CR)							

*r: Item – total score correlations * shows significance at a .05. For readability, factor loads below .20 are not demonstrated. F1: social environment; F2: adoption and F3: democracy

The first component obtained from the analyses was the “*social environment*” factor that was composed of Items 25, 28, 26, 27, 24, 29, 32, 30, 34, 21, 33, and 23. Some of the items in this scale included “Western countries organize activities that create environmental conscience” and “Programs in the Western education system are more functional”. Factor loads of 12 items in this factor ranged from .57 to .83, and the item-total score correlations were .39 to .61. Cronbach’s alpha internal consistency coefficient was .93. EFA results indicated that the second component in the ATWS had 10 items related to the adoption factor of Westernization; for instance, “Moral values of Western civilizations contain interest” and “The western civilization is capitalist” (Item no:8, 4, 5, 7, 6, 3, 1, 12, 11 and 2.). Factor loads of the items in the “*adoption*” factor were .43 to .78, item-total correlations were .21 to .74, and Cronbach’s Alpha internal consistency coefficient was .88. The third factor in the analyses results included the democracy factor of students’ attitudes towards Westernization and was composed of items such as “Western people respect democracy” and “The West had great contributions to the democratic attainments of Türkiye”. This factor was called “*democracy*”. The items in this factor (Items: 14, 13, 19, 22, and 9.), which had .67 Cronbach’s alpha internal consistency coefficient, factor loads between .23 and .70, and the item-total correlation between .16 and .21. Three factors explained 54.12% of the total variance. The scale’s Cronbach’s alpha internal consistency coefficient was found .87. Values of the Guttman Split Half, which was calculated to have an idea about the stability of the scale or consistency between the two halves, were found .90 for “social environment”, .90 for “adoption”, and .75 for “democracy”. When Table 2 was analyzed, the factor loads were .23 to .83. When it was analyzed according to the items loaded on more than one factor, the items were generally loaded with significant differences (.30 and above in general). Arithmetic means of the 27 items ranged between 2.57 and 3.96, and standard deviations between .98 and 3.23. Moreover, the total scores obtained from 27 items were ranked from the lowest to the highest for each item, and upper and lower 27% groups were formed and whether the items discriminated these two groups from each other was analyzed. This analysis showed that all the items could discriminate the groups significantly ($p < .001$).

In addition, in terms of structural validity, which has an important place for validity and reliability after the exploratory factor analysis, the Inferred Average Variance (AVE) and Composite Reliability analyzes were evaluated. If the AVE and Composite Reliability (CR) analysis values of the relevant scale are; it was found as

AVE: 0.536, CR: 0.93 in F1, AVE: 0.47, CR: 0.89 in F2, and AVE: 0.32 and CR: 0.68 in F3. When evaluated in general, it is seen that CR values show a high level of reliability in F1 and F2, and a moderate level of reliability in F3. Since the AVE:0.536 value in F1 was above 0.50 (Bacon, Sauer, & Young, 1995), convergent validity was observed in this factor. A value of 0.47 in F2 was evaluated as a value close to convergent validity (Bacon, Sauer, & Young, 1995).

Table 3 shows the correlation matrix and arithmetic means, and standard deviation values of the Attitudes towards Westernization Scale total score and factors.

Table 3. Correlation Matrix and Arithmetic Means and Standard Deviation Values of the ATWS Total Score and Factors.

	1	2	3	Arithmetic Mean	Sd
Social environment	-	.021	.582**	45.52	9.75
Adoption	.021	-	-.253**	32.01	9.89
Democracy	.582**	-.253**	-	16.08	3.96
Total	.795**	.590**	.463**	93.62	15.43

N=300 **p<0.01, *p<0.05

According to Table 3, factor 1 in the ATWS had significant relationships with factor 3 and the total score ($p<0.01$, $p<0.05$), it had a negative and significant relationship with factor 3 ($p<0.01$, $p<0.05$) and it had a positive and significant relationship with the total score ($p<0.01$, $p<0.05$). As for factor 3, it had a positive and significant relationship with factor 1 and the total score ($p<0.01$, $p<0.05$), and it had a negative and significant relationship with factor 2 ($p<0.01$, $p<0.05$). The relationship of total scale with all factors was positive and significant ($p<0.01$, $p<0.05$). The arithmetic means of the ATWS total, and factors ranged between 16.08 and 45.52, and the standard deviation values ranged between 3.96 and 9.89.

Confirmatory Factor Analysis (CFA)

Many fit indices are used to assess the validity of the CFA model. Some of them are the chi-square fit test, Goodness of Fit Index (GFI), Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI), Root Mean Square Residual (RMR or RMS), and Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA). According to Sümer (2000), the model is a good fit with real data if the ratio calculated via CFA (χ^2/sd) is below 5. GFI and AGFI values should be over .90, and RMS or standardized RMS and RMSEA values should be below .05 for model-data fit.. However, GFI value of below 0.85, AGFI value of above 0.80, and RMS value of below 0.10 are expected to be criteria for the model-data fit (Marsh, Balla & McDonald, 1988; in Çokluk, Şekercioğlu & Büyüköztürk, 2012).

CFA was conducted to confirm the scale's construct validity with 27 items and 3 factors according to EFA. CFA is an analysis method used for testing the scale structures that are theoretically defined and proven to be valid (Kline, 2011). Once a model is formed for the analysis, initially, t values of the observed variables are analyzed. Both t values and error variances are recommended to be analyzed for the acceptability of the model (Çokluk, Şekercioğlu & Büyüköztürk, 2012).

CFA was conducted to test the validity of the three-factor model. Many statistics exist for the model-data fit, but the generally analyzed indicators (Sümer, 2000; Çokluk, Büyüköztürk & Şekercioğlu, 2012) include χ^2 , χ^2/df , R MSEA, NNFI, CFI and GFI values CFA was performed to test the validity of the three-factor structure determined by the EFA. CFA performed to analyze how much the three-factor model fit the data collected and the chi-square value calculated for model-data fit were found to be significant $\chi^2=1354,32$, $sd=295$, $p<.01$. Some fit statistics calculated using the same analysis are as follows: $(\chi^2/sd)=4,59$, $RMSEA=0.110$, $RMR=0.13$, $GFI=0.74$, $AGFI=0.69$, $NNFI=0.90$, $NFI=0.89$, $CFI=0.91$, $RFI = 0.88$. Table 4 shows the modifications and fit indexes in the confirmatory factor analysis. The last modification of the model (sixth modification) was done between Item 11 and Item 10, and fit statistics were found $\chi^2=666,87$, $sd=289$, $p<.01$, $(\chi^2/sd)=2,30$, $RMSEA=0.066$, $RMR=0.064$, $GFI=0.85$, $AGFI=0.82$, $NNFI=0.96$, $NFI=0.94$, $CFI=0.96$. Considering these values, the scale was found to demonstrate a perfect fit (Tabachnick & Fidell, 2001). Figure 1 shows the CFA path diagram.

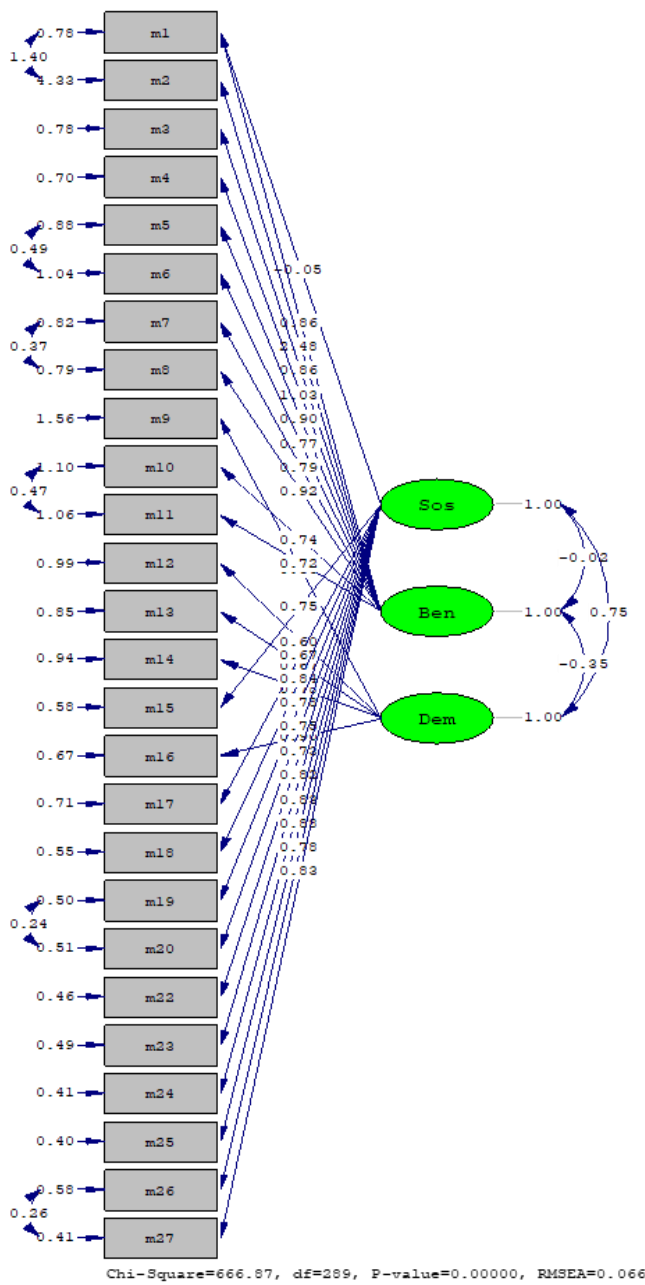

Figure 1. CFA path diagram.

Table 4. The Fit Indexes Reported in CFA for Scale Form Anchored with ATWS.

	χ^2	χ^2/sd	RMSEA	RMR	GFI	AGFI	NNFI	NFI	CFI	RFI
DFA Model 1	1354,32	4,59	0.110	0.13	0.74	0.69	0.90	0.89	0.91	0.88
DFA Model 2 (First Modification)	1111.07	3,77	0.096	0.12	0.78	0.73	0.93	0.91	0.93	0.90
DFA Model 3 (Second Modification)	946,17	3,22	0.086	0,12	0.80	0,77	0,94	0,92	0,94	0,91
DFA Model 4 (Third Modification)	865,13	2,96	0.081	0.069	0.82	0.78	0.94	0.92	0.95	0.92
DFA Model 5 (Fourth Modification)	775,81	2,66	0.075	0.12	0.83	0.80	0.95	0.93	0.95	0.92
DFA Model 6 (Fifth Modification)	723,36	2,49	0.071	0.066	0.84	0.81	0.95	0.93	0.96	0.93
DFA Model 7 (Sixth Modification)	666,87	2,30	0.066	0.064	0.85	0.82	0.96	0.94	0.96	0.93

$p < .01$, CFA = confirmatory factor analysis; RMSEA = Root mean square error of approximation; CFI = comparative fit index; SRMR = SRMR: Standardized Root Mean Square Residual.

CONCLUSION

This study sets out to develop the Attitudes towards Westernization Scale. Although the scale was originally formed as a four-factor structure based on the literature review (F1: social environment; F2: adoption; F3: democracy and F4: science and technique), it became a three-factor structure based on the EFA after the pilot study (F1: social environment; F2: adoption and F3: democracy). After the main administration of the EFA, while F1: social environment factor was composed of 12 items (25, 28, 26, 27, 24, 29, 32, 30, 34, 21, 33, and 23), F2: adoption factor had 10 items (Item no:8, 4, 5, 7, 6, 3, 1, 12, 11 and 2), and F3: democracy factor was composed of five items (Item no: 14, 13, 19, 22 and 9). The main administration revealed a 27-item scale in EFA. In this regard, CFA was performed to test the validity of the three-factor structure of the ATWS. CFA performed to analyze how much the three-factor ATWS fit the data that were collected and the chi-square test performed for model-data fit were determined significant. Fit statistics in the last modification of the model were found $\chi^2=666,87$, $sd=289$, $p < .01$, $(\chi^2/sd)=2,30$. Some fit indices in the same analysis were found $(\chi^2/sd)=2,30$, $RMSEA=0.066$, $RMR=0.064$, $GFI=0.85$, $AGFI=0.82$, $NNFI=0.96$, $NFI=0.94$, $CFI=0.96$, $RFI=0.93$. Given these values, the scale was found to have a perfect fit (Tabachnick and Fidell, 2001). The distribution of 27 items according to factors based on the CFA was as follows: social environment factor 12 items (Item No: 15., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26. and 27.), adoption factor:10 Items (Item no:1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 10. and 11.) and democracy factor: 5 Items (Item No: 9., 12., 13., 14. and 16.)

The results of the CFA performed to test the original factor structure of the scale which was supported with expert views as well showed that the structure of 27 items in the scale was valid in education faculty students, indicating the adequate data fit of the model (Kline, 2011; Şimşek, 2007; Hoe, 2008).

Reliability, according to Klein (1998) and Wiersma (2000), is the consistency of a measurement tool in all measurements. Calculating Cronbach's alpha is the most reliable method used in studies (Dorman & Knightley, 2006). Cronbach's alpha internal consistency coefficients were found .87 for the total scale, .93 in factor 1, .88 in factor 2, and .67 in factor 3; hence, a reliable 27-item scale was obtained.

Based on the characteristics of the items in the factors, factor 1 was determined as "social environment", factor 2 as "adoption", and factor 3 as "democracy". This scale, which was found to be valid and reliable, is also the first measurement tool in our country that was developed using CFA.

According to the results of the reliability and validity studies conducted with education faculty students, the scale could assess the attitudes of education faculty students through a three-factor structure. Hence, the followings are considered:

-the scale structure is valid and reliable,

- results of the main administration could provide the necessary feedback about students' self-perceptions about their attitudes towards westernization

-the measurement tool could be investigated at a meta-analytic level through implementations and studies to be conducted with different samples in the future

-ATWS could be utilized in experimental and descriptive studies for the identification of self-perceptions of education faculty students about their attitudes towards westernization.

In addition, the scale is considered to contribute to the literature in terms of providing various data in future studies.

Batılılaşmaya Karşı Tutum Ölçeği'nin Geçerlilik ve Güvenirlilik Analizi

GENİŞLETİLMİŞ ÖZET

Batılılaşma ifadesi Osmanlı Devleti'nde başlayıp Cumhuriyet Türkiye'sinde yeni boyutlar kazanan Batı Avrupa'nın toplumsal ve fikrîsel birikimini ulaşılması gereken bir hedef olarak gören yaklaşımdır. Orduda ve eğitim sahasında başlayan bu süreç Osmanlı Devleti'nde coğrafyaya ve döneme göre farklı isimlerle de anılmıştır. 18. yüzyılın başlarında tecdüüd veya islahat, daha sonra da Tanzimat olarak tanımlanan hareketler asrîlik, asrîleşme olarak da adlandırılmıştır. Batılılaşma hareketleri muasırlaşma, çağdaşlaşma isimleriyle de tanımlanmıştır. Osmanlı Devleti'nin 17. yüzyılda savaşlardan istediği sonucu alamaması üzerine eskiye veya geleneğe dönme fikri denenmiş ancak bu çözüm getirmemiştir. Osmanlı Devleti, Karlofça ve Pasarofça antlaşmalarıyla kaybettiği topraklar ve Büyük Petro idaresindeki Rusya'nın batılılaşma ve modernleşme programlarıyla güçlenmesiyle Osmanlılar üstünlük psikolojisinden sıyrılarak Batının biliminden yararlanma düşüncesini kabul etmiştir. Batı'dan gelen yenilikleri ve etkileri kabul etme konusunda Osmanlı aydınları önemli görüş ayrılıkları yaşamışlardır. Kimi aydınlar Batılı değerlerin tamamıyla benimsenmesi gerektiğini dile getirirken kimi aydınlar da Batı'nın kültürel değerlerini reddederek bilim ve teknolojinin alınmasının gerektiğini savunmuşlardır. Örneğin Abdullah Cevdet, Kılıçzâde Hakkı ve Celâl Nuri Bey gibi aydınlar Osmanlı toplumunun yapısal problemlerine bağlı siyasal çözümlerin topyekûn Batılılaşma ile gerçekleşebileceğini savunmuşlardır. Bu kişilere göre "Asyai Kafalar" Batılılaşmalı, *Batı uygarlığı gülü ve dikenini ile birlikte kabul edilmelidir*. Öte yandan bazı aydınlar ise topyekûn Batılılaşmanın doğru olmadığını kültürel değerlerin korunması gerektiğini savunmuşlardır. Batı'dan yapılan çevirilerin yoğun olduğu dönemde Ali Suâvi, İngiliz Kerim Efendi, Harputlu Hoca İshak Efendi, Ömer Hilmi Efendi ve Cevdet Paşa gibi aydınlar İslam klasiklerini tercüme ederek tepkisel bir tavır ortaya koymuşlardır. Nitekim Cevdet Paşa'ya göre ise Osmanlı Devleti'nin gelişmesi için Batı'dan yenilikler alınmalı, körü körüne taklit yapılmamalı, kültürel

değerler korunmalıdır. Batılılaşma çabaları Osmanlı Devleti'nde askeri başarıların görülmesiyle başlayan çeşitli alanlarda iyileştirme çabalarını kapsamaktadır. Bu iyileşme çabaları Batılılaşma, yenileşme, modernleşme, çağdaşlaşma, laikleşme kavramlarıyla da ifade edilmiştir. Bu kavramların ne kadar örtüştüğü ne kadar ayrıştığı çeşitli çalışmalara konu olmuştur. Osmanlı Devleti'nde başarısızlıkların kaynağını ilk olarak içte arama fikri 1718 yılında sona ererek Avrupa'nın daha ilerde olduğu kabul edilmiş, Rusya ve İran'la mücadele edebilmek için Batı bilim ve tekniğinin transfer edilmesi gündeme gelmiştir. Osmanlı Devleti'nde Batılılaşma hamleleri Fransa örnek alınarak başlamıştır. Fransa ile geçmişe dayalı dostluk ve Fransa'nın Avrupa üzerindeki etkisi de bu başlangıç için önemlidir. Matbaanın kuruluşunda etkisi olan Sait Paşa Paris'te incelemelerde bulunmuş, Fransa kökenli Comte de Bonneval (Humbaracı Ahmet Paşa) Osmanlı Ordusunun ıslahı için çalışarak Hendesehane açmış, 1773 yılında açılan Mühendishane-i Bahri-i Hümayun'un öğretim kadrosu genellikle Fransız uzmanlardan oluşmuş, Birinci Abdülhamit döneminde (1774-1789) Fransa'dan ordunun eğitimi için teknik uzmanlar getirilmiş, bazı okulların öğretim dili Fransızca olmuştur. Ancak daha sonraki yıllarda Fransa ile dostluğun bitmesi ile Osmanlı Devleti'ni başka bir Batılı devlet olan Almanya'ya yönelmiştir. Osmanlı Devleti, Batı dünyasıyla eğitim açığının sadece uzman getirmekle çözülemeyeceğini anlamış, Batıya eğitim için öğrenci göndermeye de başlamıştır. III. Selim devrinde İshak Efendi eğitim alması için Fransa'ya gönderilmiştir. II. Mahmut ise bu konuyu daha fazla ciddiye almış harbiye ve Hendesehane- i Âmire'den seçilen yüz elli öğrenci Avrupa'ya yollanmıştır. 1834 yılında Harp Okulu'nun açılmasından sonra bu okulu bitiren yetenekli öğrenciler Viyana, Paris ve Londra'da askeri okullara yollanmıştır.

Tanzimat'a kadar değişmelerin ağırlık noktası askerlik veya ona bağlı alanlarda yoğunlaşırken devlet adamları girişilen yeniliklerin kalıcı olabilmesi için bilgili bir toplum, yeni bir aydın tipi ve kadro oluşturmak gerektiğini biliyorlardı. Cevdet Paşa ile Reşit Paşa ve arkadaşlarının amaçlarından biri örgün ve yaygın eğitim yoluyla devleti Avrupa'nın yeni usullerine göre düzenlemektir. Tanzimat Fermanı Osmanlı padişahının egemenliğini sınırlayan ve bu sınırlamayı tüm halka duyuran ilk belgedir. Hazırlanışında Batı Avrupa ülkelerinin de etkisi açıktır. İslahat Fermanı (1856) Tanzimat Fermanı ile başlayan eşit yurttaşlık adımını devam ettirerek, Müslüman unsurlardan imtiyazlı durumu almış Gayri Müslimlerle Müslümanları ortak vatandaşlık kavramı altında eşitlemiştir. Ancak Avrupa ülkelerinin baskısıyla Hıristiyanların ayrıcalıklar elde etmesi devletin yükünü çeken Müslüman-Türk unsurda tepki meydana getirmiştir. 1876 yılında ise Osmanlı Devleti'nde ilk anayasa ilan edilerek ilk parlamento oluşmuştur. Kısa süre sonra II. Abdülhamid (1876-1909) Osmanlı-Rus Savaşı'nı gerekçe göstererek, meclisteki Müslüman milletvekilleri ile Gayri Müslim milletvekillerinin oranındaki dengenin bozulmasının da etkisiyle, meclis uzun süre tatil edilmiştir. Ancak Osmanlı aydınlarının ve çeşitli güç gruplarının baskısıyla 1908 yılında Meclis tekrar açılmıştır ve padişahın yetkilerinin bir kısmı kısıtlanmıştır. Ancak meşrutî yönetime karşı geleneksel değerlerin aşındırıldığını savunan Derviş Vahdeti ve Volkan Gazetesi'nin etkisiyle İstanbul'da bir ayaklanma başlatılmıştır. 31 Mart İsyanı adı verilen bu ayaklanma Selanik'ten gelen hareket ordusu tarafından bastırılmıştır. 1914 yılında başlayan Birinci Dünya Savaşı Osmanlı Devleti'nin yenilgisiyle sonuçlanmıştır. Mondros Mütarekesi ve Sevr Antlaşması'yla Osmanlı Devleti pek çok toprağını kaybederken Anadolu da işgale uğramıştır. Mustafa Kemal Paşa önderliğinde başlayan Millî Mücadele başarıyla sonuçlandırıldıktan sonra ülkeyi çağdaş uygarlık seviyesine ulaştırma için çoğunluğu Batı kökenli yenilikler yapılmaya başlanmıştır. Bu yeniliklerle çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak istenirken, Batı uygarlığı ile de bir ortaklık kurulmaya çalışılmıştır. Türkiye, Batı ile siyasal alanın yanında eğitim alanında da ortaklık kurmaya çalışmıştır. Türk toplumu ile kalkınmasını ve gelişmesini büyük ölçüde tamamlamış olan Avrupa toplumları arasında bir bağ kurmak amacıyla yabancı uzmanlar Türkiye'ye davet edilmiştir. Maarif Vekili Mustafa Necati zamanında yayımlanmaya başlayan çağdaş eğitim akımları ve Batı ülkelerinin eğitim sistemlerine ilişkin makale ve kitaplar devamlı olarak artmıştır. 1924 yılı Tehvid-i Tedrisat Yasası sonrasında planlanan yurt dışı eğitim uygulaması Maarif Vekâleti tarafından Avrupa sınavıyla hayata geçirilmiştir. Ağustos ayında uygulanan sınavla 20 kişi Fransa'ya, iki kişi de Almanya'ya eğitime gönderilmiştir. 1929 yılında, 1416 yılında "Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun" çıkarılmıştır. Bu kanun; devlet dairelerinin, valiliklerin, belediyelerin, ticaret odalarının, Sümerbank, MTA gibi iktisadi devlet kuruluşlarının ve harp okullarıyla askeri kurumların Avrupa'ya öğrenci gönderme kurallarını

belirlemiştir. Mustafa Kemal Atatürk'ün ölümünden sonra başa geçen ismet İnönü'nün Batı ile ilişkilerini II. Dünya Savaşı belirlemiştir. İkinci Dünya Savaşı'ndan Sovyetler Birliği'nin güçlenerek çıkması ve yayılcı politika izlemesi Türkiye'yi Amerika Birleşik Devletleri'nin liderlik yaptığı Batı ittifakına dâhil etmiştir. Truman Doktrini ve Marshall Yardımı Batı Avrupa devletleriyle Türkiye'yi Sovyetler Birliğine karşı bir ittifak oluşturmak üzere hazırlanmış projelerdir. Türkiye 1945 tarihinde ise Birleşmiş Milletlere dâhil olmuştur. Batılı devletler ile olan ilişkiler Demokrat Parti'nin (1950) iktidara gelmesinden sonra da artarak devam etmiştir. Bu dönemde Türkiye'nin en büyük amaçlarından biri NATO'ya girmek olmuştur. Türkiye'nin Kore Savaşı'na asker göndermesi 1952 yılında üyeliğe kabul edilmesini sağlamıştır. Türkiye'nin en büyük hedeflerinden birisi de 1950'li yıllarda başlayıp günümüzde de devam eden Avrupa Birliği'ne girebilmektir. Türkiye 1959 yılında AET başvuru yapmıştır. 1960 ve 1971 askerî müdahaleleri ve 12 Eylül Askeri Darbesi AET'nin ve Avrupa toplumunun Türkiye'ye bakış açısını olumsuz etkilemiştir. 1983 seçimlerinde başarı kazanan Turgut Özal'ın ANAP hükümeti geleneksel dış politika çizgisi izleyerek AB'ye tam üyelik için hazırlıklara başlamıştır. Türkiye'nin Batı dünyası ile ilişkileri sadece siyasal ve ekonomik alanda değil aynı zamanda çevre konularında da olmuştur. Dünyada çeşitli nedenlerle çevrenin tahribata uğraması insanlığın geleceği açısından bazı önlemleri de gündeme getirmiştir. Türkiye genellikle Batılı devletler ve Birleşmiş Milletler tarafından oluşturulan bu kurumlarda yer almıştır. Çevre tahribatında fabrika ve otomobil gibi aygıtların yaydıkları zehirli gazlar etkili olmuştur.

Konuyu toparlayacak olursak Pasarofça Antlaşması'yla (1718) başlayan günümüzde de devam eden Batılılaşma süreciyle ilgili önemli çalışmalar yapılmıştır. Ancak çalışmalar genellikle teorik bir çerçevede şekillenmiş, bu konuda toplumun çeşitli kesimlerinin genel düşüncesi tespit edilmemiştir. Yapılan alan yazın taramasında Batılılaşmaya karşı öğretmen adaylarının tutumların belirlenmesine yönelik bir ölçme aracına yurt içi literatüründe rastlanılamamıştır. Ayrıca öğretmen adaylarının batılılaşmaya karşı bakış açılarının tespit edilmesi öğretmen eğitiminde yapılacak düzenlemelerde bir kaynak olacak, bu noktada eğitim programı tasarımlarında batının teknolojik ve işlevsel özelliklerinin programlara yansıtılmasında fayda sağlayacaktır. Buna ek olarak öğretmen adaylarının Batılılaşmaya karşı tutumunun ne olduğuyla ilgili yapılan ölçek geliştirme çalışması, bundan sonra yapılacak araştırmalarda da işlevsel bir ölçek olarak alana katkı sağlayacaktır. Araştırmanın amacı Lale Devri adı verilen dönemden beri devam eden batılılaşma kavramına ilişkin teorik tartışmalardan yararlanarak bir tutum ölçeği geliştirmektir. Batılılaşmaya Karşı Tutumlarını ölçen geçerliği ve güvenilirliği kanıtlanmış bir ölçek geliştirmeyi amaçlayan bu araştırma, nicel araştırma deseninde ve tarama modelindedir. Eğitim fakültesi düzeyinde "Batılılaşmaya Karşı Tutum Ölçeği" nin (BYTÖ) geliştirilmesi, geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarının yapıldığı bir araştırmadır. Ölçme aracını geliştirmeye ilişkin süreçte sırasıyla; ölçek maddelerini hazırlama, kapsam geçerliği için uzman görüşü alma, deneme uygulaması, verilerin analizinde açıklayıcı faktör analizi, doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ve geçerlik güvenilirlik çalışması şeklinde bir yol izlenmiştir. Araştırma kapsamında Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi için, farklı demografik özelliklere sahip öğretmen adaylarına ulaşılarak maksimum çeşitlilik sağlanmaya çalışılmıştır. BYTÖ'nin geçerlik ve güvenilirlik analizleri kapsamında, toplanan veriler üzerinde güvenilirlik için Cronbach Alpha, Çıkarılan Ortalama Varyans (AVE) ve Composite Reliability analizleri, kapsam geçerliği için uzman görüşleri, yapı geçerliği için açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Ayrıca açıklayıcı faktör analizi sonucunda oluşan form, başka bir grupta uygulanıp doğrulayıcı faktör analizi yapılmış ve yapının başka bir grupta da sağlanıp sağlanılmadığına bakılmıştır. Ayrıca, maddelerin aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri ile madde-toplam puan korelasyonları incelenmiş, t-testi analiziyle de madde ayırıcılık güçleri hesaplanmıştır. Verilerin, cinsiyet ve öğrenim gördükleri ana bilim dalı değişkenleri açısından karşılaştırılması amacıyla aritmetik ortalama, t-testi ve tek yönlü varyans analizi teknikleri kullanılmıştır. DFA'ı sonucunda oluşan 27 maddenin alt faktörlere göre dağılımı ise Sosyal Çevre boyutu 12 madde (Madde No: 15., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26. ve 27.), Benimseme boyutu 10 maddeden (Madde no:1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 10. ve 11.) ve Demokrasi boyutu ise 5 maddeden (Madde No: 9., 12., 13., 14. ve 16.) oluşmuştur. BYTÖ'nin uzman görüşüyle de desteklenen özgün faktör yapısını sınamak

için yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre ölçek de yer alan 27 maddenin, eğitim fakültesi öğrencileri üzerinde geçerli bir yapı gösterdiğini doğrulanmıştır.

REFERENCES

- Ahmad, F. (2012). *The formation of modern Türkiye*. (Y. Alogan, Translation Editor), (10 th ed.), Istanbul: Source Publications.
- Akşin, S. (2010). *Brief 20th century history*. Istanbul: Türkiye İş Bankası Cultural Publications.
- Akyüz, Y. (2005). *Turkish education history*. 9th Edition, Ankara: PegemA Publishing.
- Arduç, N. (2011). *Ataturk's principles and History of Turkish revolution* (2 th ed.). Ankara: Anı Publishing.
- Aslan, T. (2005). Westernization through the eyes of the Ottoman intellectual. *ERDEM*, 55, 1-2.
- Aydın, A. H., & Çamur, Ö. (2017). A review on the European Union's environmental policies and environmental action programmes. *Bingöl University Journal of Social Sciences Institute*, 7(13), 21-44.
- Ayhan, H. (1992). Westernization. *Diyanet Foundation Encyclopedia of Islam*, 5, 158-162.
- Bacon, D. R., Sauer, P. L., & Young, M. (1995). Composite reliability in structural equations modeling. *Educational and psychological measurement*, 55(3), 394-406.
- Bal, H. (1989). John-Dewey-Mustafa Necati and the problem of teacher training in Türkiye. *Journal of Contemporary Education*, 14 (142), 29-33.
- Berkes, N. (1978). *Modernization in Türkiye*. Ankara: East-West Publications.
- Cemaloğlu, N. (2005). The effects, practices and results of the Tanzimat reforms in the Ottoman Empire on the education system, 1839-1876. *Manas University Journal of Social Sciences*, 7(14), 153-165.
- Çavdar, T. (1999). *Türkiye's Democracy history*. 2nd Edition, Ankara: Imge Bookstore.
- Çelik, V.O., & Bulgu, N. (2010). Physical education and sports in the axis of Westernization in the late Ottoman period. *Journal of Selçuk University Institute of Social Sciences*, 24, 137-147.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G., & Büyüköztürk, Ş. (2012). *Multivariate Statistics for Social Sciences: SPSS and LISREL applications*. Ankara: Pegem Academy.
- Demirtaş, B. (2007). Westernization movements in the Ottoman Empire in the context of the Young Turks. *Uludağ University Faculty of Arts and Sciences Journal of Social Sciences*, 8 (13), 389-408.
- DeVellis, R. F. (2003). *Scale development: theory and applications* (Second ed.). Sage Publications.
- Doğan, İ. (1993). Westernization and education. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 25(2), 713-733.
- Doğan, R. (1997). Ottoman educational institutions and the analysis of the first innovation movements in education in terms of westernization. *Journal of Ankara University Faculty of Theology*, 37(1), 407-442.
- Dorman, J., P. & Knightley, W., M. (2006). Development and validation of an instrument to assess secondary school students' perceptions of academic tasks. *Educational Studies*. 32 (1), 47-58.
- Ergün, M. (1990). Dynamics determining the westernization of Turkish education. *Journal of Atatürk Research Center*, 17, 435-457.
- Hanioğlu, Ş. (1992). Westernization. *Turkish Religious Foundation Encyclopedia of Islam*, 5, 148-152.
- Hayta, N., & Ünal, U. (2010). *Renewal Movements in the Ottoman Empire*. Gazi Bookstore.
- Hoe, S. L. (2008). Issues and procedures in adopting structural equation modeling technique. *Journal of Applied Quantitative Methods*, 3(1), 76-83.
- Kalayci, S. (2009). *SPSS applied multivariate statistical techniques* (Fourth edition). Asil Publication Distribution.

- Kline, P. (1994). *An easy guide to factor analysis*. New York: Rothledge.
- Kline, R. B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling*. NY London: The Guilford Press.
- Mardin, Ş. (2004). *Turkish modernization*, 14th edition, İstanbul: İletişim Publications.
- Lewis, B. (2000). *Birth of modern Türkiye*. (M. Kıratlı, Translation Editor), Ankara: Turkish Historical Society.
- Nye J. S., & Welch D. A. (2011). *Understanding global conflict and cooperation*. (R. Akman, Translation Editor), İstanbul: Türkiye İş Bankası Cultural Publications.
- Ortaylı, İ. (2007). *On the way to Westernization* (3rd Edition). Central Books.
- Özbalcı, M. (1987). Our westernization efforts and Mehmet Akif Ersoy. *Ondokuz Mayıs University Journal of the Faculty of Education*, 2 (1), 190-221.
- Papila, A. (2008). The emergence of the art of painting in the Westernization period of the Ottoman Empire and the pictorial expression of the Ottoman identity. *Journal of Art and Design*, 1(1), 117-134.
- Sarı, K. A. (2015). Socialism and Westernization Criticism in Kemal Tahir. *Journal of Human and Social Sciences Research*, 4 (3), 675-685.
- Sayılı, A. (1985). The place of science in our westernization movement and Atatürk. *Virtue*, 309-407. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/696975> .
- Seydi, S. (2011). Turkish foreign policy during the Cold War. In S. Inan & E. Haytoglu (Ed.), *Recent Turkish political history* (pp.269-307). ANI Publications.
- Sümer, N. (2000). Structural equation models: basic concepts and examples. *Turkish Psychology Writings*, 3(6), 49-74.
- Şahin, M. (2016). *Ottoman history and Civilization*. Ankara: Latest Age Publications.
- Şakul, K. (2005). Westernization and Islamic modernization in the thought of Nizam-i Cedid. *Divan: Journal of Interdisciplinary Studies*, (19), 117-150.
- Şarman, K. (2005). *Turkish promethes, students of the republic in Europe (1925-1945)*, İstanbul: Türkiye İsbank Publications, 2005.
- Şimşek, Ö. F. (2007). *Introduction to structural equation modeling, basic principles and lisrel applications*. Ankara: Equinox.
- Şimşek, A. (2017). II. Feminism debates under the influence of Westernization in the Second Constitutional Era. *Ankara University Turkish Revolution History Institute Journal of Atatürk Road*, 61, 341-364.
- Şimşek, A. (2019). *History of modern Türkiye* (ed). Pegem Academy.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2001). *Using multivariate statistics* (Fourth Edition). Harper Collins Publishers.
- Taşdemirci, E. (1999). Contemporary pedagogy trends in the teacher training system in Türkiye from the beginning of the century to the present. *Erciyes University Journal of Social Sciences Institute*, 8, 149-180.
- Tunaya, Z. T. (2004). *Westernization movements in Türkiye's political life*. İstanbul Bilgi University Publications.
- Turan, R., Safran, M., Haya, N., Çakmak, M.A., Dönmez, C., & Şahin, M. (2011). *Ataturk's Principles and History of Revolution*. İstanbul: Instructor Publishing.
- Turhan, M. (1969). *Cultural changes*. Ankara: National Education Printing House.
- Tüzün, S. (2011). Turkish foreign policy during the presidency of İsmet İnönü. S. Inan & E. Haytoglu (Ed), *Recent Turkish political history* (pp.235-268). Anı Publications.
- Wiersma, W. (2000). *Research methods in education: an introduction*. Needham Heights, MA: Allyn ve Bacon, A Pearson Education Company.

Yaman, K. & Gül, M. (2018). Environmental policy of the European Union since its establishment. *Journal of Economics, Business and Management*, 2 (2), 198-217.

Zürcher, E. J. (1993). *History of modernizing Türkiye* (9th Edition). Communication.

EK

SCALE OF ATTITUDE TO WESTERNIZATION BATILILAŞMAYA KARŞI TUTUM ÖLÇEĞİ

Former Item No.	New Item No.	Items of Scale
1	1	Western culture is racist. Batı kültürü Irkçıdır.
2	2	Western culture is discriminatory. Batı kültürü ayrımcıdır.
3	3	Western civilization is dangerous . Batı medeniyeti tehlikelidir.
4	4	The moral values of Western civilization include benefits. Batı medeniyetinin ahlak değerleri menfaat içermektedir
5	5	Our national values have been damaged by Westernization movements. Milli değerlerimiz Batılılaşma hareketleri ile zarar görmüştür.
6	6	Our religious values have been damaged by Westernization movements. Dini değerlerimiz Batılılaşma hareketleri ile zarar görmüştür.
7	7	Western civilization is capitalist. Batı medeniyeti kapitalisttir.
8	8	Western civilization is colonial. Batı medeniyeti sömürgecidir
9	9	It doesn't bother me to dress like a Westerner . Bir Batılı gibi giyinmek beni rahatsız etmez
11	10	Westerners do not want Türkiye's well-being. Batılılar Türkiye'nin iyiliğini istemezler
12	11	Westerners don't care about anyone but themselves. Batılılar kendilerinden başkasına önem vermezler
13	12	The West has contributed greatly to Türkiye's democratic gains . Türkiye'nin demokratik kazanımlarında Batının büyük katkısı olmuştur
14	13	Westerners respect democracy. Batılılar demokrasiye saygı duyarlar.
19	14	Traditions of Western culture contribute to the development of societies. Batı kültürünün gelenekleri, toplumların gelişmesine katkı sağlar.
21	15	In Western countries, different exhibitions, operas, theaters, art galleries and sightseeing activities are given more space.

		Batılı ülkelerde farklı sergi, opera, tiyatro, sanat galerisi ve gezi etkinliklerine daha fazla yer verilir.
22	16	Westerners are more respectful of human rights and freedoms. Batılılar insan hak ve özgürlüklerine daha fazla saygılıdır.
23	17	Westerners fulfill their civil rights. Batılılar vatandaşlık haklarını yerine getirirler.
24	18	Western countries give importance to environmental cleanliness Batılı ülkeler çevre temizliğine önem verir.
25	19	Environmental awareness-raising activities are organized in Western countries. Batılı ülkelerde çevre bilincini oluşturu etkinlikler düzenlenir.
26	20	Environmental health is of vital importance in western countries. Çevre sağlığı batılı ülkelerde yaşamsal bir önem arz eder.
27	21	Western countries have legal regulations for environmental protection. Batılı ülkelerde çevre korumasına yönelik yasal düzenlemeler vardır.
28	22	Many functional projects for environmental protection are carried out in Western countries . Batılı ülkelerde çevre korumasına yönelik birçok işlevsel projeler yapılır
29	23	The programs in the Western education system are more functional. Batılı eğitim sisteminde yer alan programlar daha işlevseldir.
30	24	Western education is qualified. Batı eğitimi niteliklidir
32	25	Western education contributes to personal development. Batı eğitimi kişisel gelişme katkı sağlar.
33	26	Western education contributes to psychological development.. Batı eğitimi psikolojik gelişme katkı sağlar.
34	27	Western education contributes to cognitive. Batı eğitimi bilişsel gelişme katkı sağlar

Factors and Item No in Exploratory Factor Analysis:

F 1(Social Environment, sosyal çevre): 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, and 27.

F2 (Adopt, benimseme): 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 and 11.

F 3 (Democracy, Demokrasi): 9, 12, 13, 14 and 16).

Tukidides Tuzağı Bağlamında Çin-ABD İlişkileri: Ulusal Güvenlik Stratejileri Üzerine Bir İnceleme

China-US Relations in the Context of the Thucydides Trap:
An Analysis of National Security Strategies

Kartal Batuhan OLAN*

*Dr., Bağımsız Akademisyen

MAKALE BİLGİSİ

Araştırma Makalesi

Geliş Tarihi: 25.06.2024

Kabul Tarihi 03.10.2024

Anahtar Kelimeler:

Tukidides Tuzağı, Çin, Amerika Birleşik Devletleri, Ulusal Güvenlik Stratejileri, Realizm

ARTICLE INFO

Research Article

Received: 25.06.2024

Accepted: 03.10.2024

Keywords:

Thucydides Trap, China, the United States of America, National Security Strategies, Realism

ÖZ

Bu makalede, son dönemde Uluslararası İlişkiler literatüründe tartışma konusu olan Çin ile Amerika Birleşik Devletleri (ABD) arasındaki rekabet, Graham Allison'ın Tukidides Tuzağı kavramı üzerinden incelenmiştir. 2017 yılındaki çalışmasında, uluslararası sistemdeki süper gücün, yükselmekte olan diğer bir gücü kendisine tehdit olarak algılayıp ona savaş ilan ettiğini söyleyen Allison, son beş yüz yılda on altı kez karşılaşılan bu durumun on ikisinde devletlerin savaştıklarını belirtmiştir ve bu durumu Tukidides Tuzağı olarak kavramsallaştırmıştır. Tukidides Tuzağı kavramıyla birlikte Uluslararası İlişkiler disiplindeki güç dengesi, hegemonya, çatışma ve güvenlik teorilerini yeniden tartışmaya açan Allison, uluslararası sistemin süper gücü olan ABD'nin de gelecekte Tukidides Tuzağı'na düşerek yükselen güç olan Çin'e savaş ilan edeceği öngörüsünde bulunmuştur. Çin ve ABD'nin ulusal güvenlik strateji belgelerinin ele alındığı bu çalışmada, ulusal güvenlik stratejileri bağlamında Çin ve ABD'nin birbirlerini nasıl ve ne derecede tehdit olarak algıladıkları ve bu algıların uluslararası sistemde herhangi bir çatışma potansiyeli yaratıp yaratmadığı araştırma sorusuna yanıt aranmıştır.

ABSTRACT

This article analyzed the rivalry between China and the United States of America (USA), which has recently been a topic of discussion in the International Relations literature, through Graham Allison's concept of the Thucydides Trap. In his study in 2017, Allison stated that the superpower in the international system perceives another rising power as a threat to itself and declares war on it. Thus, Allison claimed that states have been at war in twelve of these situations sixteen times in the last five hundred years and conceptualized this situation as the Thucydides Trap. With the concept of the Thucydides Trap, Allison re-discussed the balance of power, hegemony, conflict and security theories in the discipline of International Relations and predicted that the US, the superpower of the international system, would also fall into the Thucydides Trap in the future and declare war on China, the rising power. In this context, this study examined the national security strategy documents of China and the US and evaluated the extent to which the rivalry between the two countries will develop according to Allison's concept of the Thucydides Trap, as well as Allison's prediction of a future war between China and the US.

* Sorumlu yazar.

* olkanbatuhan@gmail.com

GİRİŞ

Uluslararası sistemdeki hegemon güç ile yükselen güç arasındaki çatışma potansiyeli, Uluslararası İlişkiler literatüründe tartışılan bir konudur. Bu bağlamda, "Tukidides Tuzağı" kavramı günümüzde Çin ve Amerika Birleşik Devletleri (ABD) arasındaki ilişkilerin analizinde kullanılan bir teorik çerçeve haline gelmiştir.

Tukidides Tuzağı kavramı, eski Yunan döneminde yaşayan tarihçi Tukidides'in Peloponez Savaşları'na dair gözlemlerine dayanmaktadır. Tukidides, Atina ile Sparta arasındaki çatışmayı analiz ederek, o dönemin uluslararası sistemdeki hegemon gücün (Sparta) yükselen bir gücü (Atina) tehdit olarak algılayıp savaş açabileceği gerçeğini aktarmıştır. Tukidides'in aktardıklarıyla ortaya çıkan bu teori, Graham Allison tarafından modern uluslararası ilişkiler literatürüne uyarlanarak, günümüzde Çin ve ABD arasındaki rekabeti ve ilişkilerin dinamiklerini açıklamak için kullanılmaktadır. Bu bağlamda bu makalede, ulusal güvenlik stratejileri bağlamında Çin ve ABD'nin birbirlerini nasıl ve ne derecede tehdit olarak algıladıklarını ve bu algıların herhangi bir çatışma potansiyeli yaratıp yaratmadığı araştırma sorusu ele alınmıştır.

Makalenin ilk bölümünde çalışmanın teorik çerçevesi ele alınmış ve Çin-ABD ilişkilerini açıklamak için kullanılan ve ağırlıklı olarak realizm literatürünün konusu olan Tukidides Tuzağı kavramı açıklanmıştır. En geniş anlamıyla, uluslararası sistemdeki temel aktörlerin devletler olduğu anlayışını barındıran ve uluslararası ilişkilerin doğasını mücadele ve rekabet olarak tanımlayan realist kuramın kökleri Tukidides'e dayanmaktadır. Tukidides'in "Peloponez Savaşları" adlı eseri, Atina ve Sparta arasındaki rekabeti analiz ederken, güç dengesi, caydırıcılık, silahlanma yarışı gibi kavramları sistematik bir şekilde ele almasıyla realist literatüre önemli katkılar sunmuştur. Graham Allison tarafından 2017'de ortaya atılan Tukidides Tuzağı kavramı ise hegemon gücün yükselen bir gücü tehdit olarak algılaması sonucu ortaya çıkan yapısal gerilimleri ifade etmektedir. Allison'a göre bu koşullar son beş yüz yılda on altı kez ortaya çıkmış ve bunların on iki tanesi savaşla sonuçlanmıştır. Günümüzde Çin-ABD ilişkilerindeki artan gerilimi ve çatışma olasılıklarını açıklamak için kullanılan Tukidides Tuzağı kavramı, uluslararası sistemdeki güç mücadelelerini anlamak ve analiz etmek için çerçeve sunmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın bu bölümü, uluslararası ilişkileri tarihsel bir perspektiften inceleyerek, günümüzde yaşanan güç mücadelesini analitik bir düzleme oturtmak amacıyla yazılmıştır.

Çalışmanın ikinci bölümünde Çin ile ABD arasındaki ilişkilerin tarihsel geçmişi ulusal güvenlik bağlamında aktarılmıştır. İki ülke arasındaki ilişkilerin tarihsel geçmişini ulusal güvenlik bağlamında incelemek, günümüzdeki uluslararası sistemi ve iki ülke arasındaki sorun yaratması muhtemel konuların küresel güvenlik dengelerine olan etkilerini anlamak açısından önem taşımaktadır. 18. ve 19. yüzyıllardaki ilk ticaret temasları, İkinci Dünya Savaşı ve sonrasındaki iş birliği ve çatışmalar, Nixon dönemi açılım politikası ve ilişkilerin normalleşmesi, Soğuk Savaş sonrası ekonomik bağların güçlenmesi ve 21. yüzyıldaki askeri, ekonomik ve teknolojik rekabet, Çin-ABD ilişkilerinin gelişiminde belirleyici başlıklar olmuşlardır. Tarihsel süreçte yaşanan olaylar, iki ülke arasındaki çatışma ve iş birliği dinamiklerini şekillendirerek, günümüzdeki güvenlik stratejilerini ve uluslararası politikaları etkilemeye devam etmektedirler. Çin ile ABD arasındaki ilişkilerin tarihsel arka planını anlamak, mevcut güvenlik ortamını değerlendirip gelecekteki olası çatışma ya da savaş senaryolarını analiz etmek için analitik bir temel oluşturmaktadır.

Çin'in 2011 ve 2015 yıllarındaki ulusal güvenlik stratejisi belgelerinin incelendiği çalışmanın üçüncü bölümünde, ülkenin güvenlik politikalarındaki evrim ve stratejik önceliklerinin değişiminin aktarılması amaçlanmıştır. Çin, 2011 yılında yayımladığı "Çin'in Barışçıl Kalkınması" başlıklı belgede askeri modernizasyon, iç güvenlik ve uluslararası etki yoluyla barışçıl bir küresel sisteme katkıda bulunmayı hedeflemiştir. 2015 belgesinde ise "aktif savunma" stratejisini benimseyen Çin; inovasyon, yeşil kalkınma, yoksulluğun azaltılması ve mali reformlar gibi hedeflere odaklanmıştır. Bu belgeler, Çin'in ABD ile rekabetini öngörerek askeri ve stratejik kapasitesini artırma çabalarını, savunmacı bir yaklaşımdan daha proaktif ve küresel etkisini artırma odaklı bir yaklaşıma geçişini yansıtmaktadırlar. Ayrıca, Çin'in güvenlik tehditlerini tanımlamadaki farklılıklar ve ulusal çıkarlarını barışçıl gelişme prensibiyle koruma çabaları da bu bölüm kapsamında incelenmiştir. Çin'in uluslararası sistemde güçlü bir konum elde etmek için askeri, ekonomik ve sosyal alanlarda gerçekleştirdiği reformları ele alan bu bölümde, bu reformların uluslararası ilişkilere etkileri analitik zeminde değerlendirilmiştir.

Çalışmanın dördüncü ve son bölümünde ise ABD'nin dış politikadaki önceliklerini ve tehdit algılarını yansıtarak zamanla değişim gösteren ulusal güvenlik stratejileri irdelenmiştir. Bu stratejilerin temelleri, 1947 tarihli "Ulusal Güvenlik Yasası" ile atılmış ve kamuoyuna açıklanması ise 1980'lerde Ronald Reagan ile

başlamıştır. 11 Eylül 2001 terör saldırılarının ardından ABD, George W. Bush yönetiminde terörle mücadeleye odaklanmış, 2006 Ulusal Güvenlik Stratejisi'nde önleyici müdafaa ve küresel iş birliğini vurgulamıştır. Barack Obama döneminde yayımlanan 2010 stratejisi ise iklim değişikliği ve kamu sağlığı gibi yeni güvenlik risklerini kapsayarak daha geniş bir tehdit tanımı sunmuş, Obama'nın "gerekli güç" doktriniyle tek taraflı insani müdahale unsurlarını içermiştir. Donald Trump döneminde ise ABD'nin ulusal güvenlik stratejisi realist bir çerçevede ilerlemiş ve jeopolitiğin önemi vurgulanarak ilerlemiştir. Bu bağlamda makalenin bu bölümünde, ABD'nin ulusal güvenlik stratejilerinin tarihsel gelişimi ve her başkanlık döneminde nasıl şekillendiği analiz edilerek, küresel gelişmeler doğrultusunda kendini yenileyen dinamik yapısı ortaya konulmuştur.

Sonuç olarak bu makalede, Çin ve ABD'nin ulusal güvenlik stratejileri incelenerek, iki ülke arasındaki rekabetin gelecekte nasıl şekillenebileceği ve Allison'ın "Tukidides Tuzağı" kavramı bağlamında öngördüğü gibi bir savaşın kaçınılmaz olup olmadığı değerlendirilmiştir. Bu bağlamda bu çalışmada, ortaya koyulan bulgularla birlikte uluslararası ilişkiler literatürüne katkı sağlamak ve politika yapımcılar için ipuçları sunmak amaçlanmıştır.

1. TEORİK ÇERÇEVE: TUKİDİDES TUZAĞI

Çalışmanın bu bölümünde, Uluslararası İlişkiler disiplininin ana akım kuramlarından biri olan realizm literatürüne eklemeler ve Çin-Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ilişkilerini açıklamak için kullanılan Tukidides Tuzağı kavramının teorik çerçevesi aktarılmıştır.

Uluslararası İlişkiler disiplininin temel kuramlarından birisi olan ve kökleri 1648 Vestfalya Barış'na kadar uzanan realizm, merkezinde uluslararası sistemin en temel ve biricik aktörü olarak devlet olgusunu barındırmaktadır (Teschke, 2003). Bu dönemde tanımlanan devlet kavramı, Birinci Dünya Savaşı sonrası dönemde Uluslararası İlişkiler literatürünün hâkim teorisi haline gelmiştir (Walker ve Morton, 2005). Tarihsel olarak realizm, Tukidides gibi antik dönem düşünürlerinin eserlerine dayanmaktadır ve Tukidides, E. H. Carr ile Hans J. Morgenthau gibi klasik realizmin önemli isimleri tarafından referans alınmıştır (Crane, 2023). Realist kuramcılar, uluslararası ilişkilerin doğasının mücadele ve rekabet olduğunu savunmaktadırlar (Freyberg-Inan, 2004). Tukidides, güç dengesi, caydırıcılık, silahlanma yarışı, diplomasi ve savaş gibi temel kavramları belirli bir neden-sonuç ilişkisi içerisinde kavramsallaştırarak bu alandaki önemli isimlerden biri olmuştur (Kokaz, 2001).

Milattan önce 460-395 yılları arasında yaşayan Atinalı Tukidides, "Peloponez Savaşları" adlı eserinde dönemin en güçlü Yunan şehir devletleri olan Atina ile Sparta arasındaki rekabeti ele almıştır (Thukydides, 2010). Otuz yıl süren bu rekabette birçok gelişmeye tanıklık eden Tukidides, bu kitabı "anın beğenisini kazanmak için değil, tüm zamanlar için bir mülk bırakmak" için yazdığını belirtmiştir (Strassler, 1996: 16). Strassler (1996: 3) Tukidides'in bu eseri yazma sebebini ise Atina ile Sparta arasındaki askeri mücadelenin "büyük bir savaş olacağı ve anlatılmaya kendinden öncekilerden daha fazla değer olacağı inancıyla, patlak verdiği andan başlayarak yazma süreci" olarak açıklamıştır. Uluslararası ilişkilerin doğasında rekabet ve çatışma olduğuna inanan Tukidides; adalet, kanun ve toplum gibi unsurların, uluslararası siyasetteki bitmeyen güç mücadelesinde herhangi bir kısıtlayıcı rol oynamadığı fikrini paylaşmıştır (Balcı ve Kardaş, 2014).

Tukidides'in eserinde Atina ile Sparta arasındaki savaşın neden çıktığı sorusuna cevap vermeye çalıştığını belirten Strassler (1996), Peloponez Savaşları'na giden süreci yalın bir şekilde ele almıştır. Bugünkü Arnavutluk sınırları içerisinde ve İyon Denizi kıyısında bulunan küçük bir şehir devlet olan Epidamnus, köylerinde çıkan isyanı bastırmada yetersiz kalıp bağlı olduğu Korkira'dan yardım istemiştir (Strassler, 1996). Korkira'nın bu talebi geri çevirmesinin ardından aynı yardım talebini Korinth'e ileten Epidamnus'a Korinth'in olumlu cevap vermesinin neticesinde Korkira ile Korinth arasında savaş patlak vermiştir (Strassler, 1996). Savaş sırasında Korkira, dönemin güçlü şehir devletlerinden olan Atina'ya ittifak teklif etmiş ve bu teklif Atina tarafından kabul görmüştür (Strassler, 1996). Korkira'nın Atina ile ittifak kurmasının ardından savaştaki gücü

dengelemek isteyen Korinth de Sparta'dan yardım isteyince, savaş bu sefer Atina-Sparta Savaşı'na dönüşmüştür (Strassler, 1996).

Tukidides'in kitabını Uluslararası İlişkiler literatürüne sokan ve eserin günümüze kadar gelmesini sağlayan en vurucu metin ise Atinalı elçiler ile Meloslular arasındaki konuşmaları içeren "Melian Diyalogu" olmuştur (Macleod, 1974). Atinalılar, savaşta tarafsız kalmak isteyen Meloslulara ya kendileri safında yer almaları ya da teslim olmaları gerektiğini dikte ettirmişlerdir (Lebow, 2013). Adaletin güçlüden yana olduğunu ve zayıfların bunu kabul etmesi gerektiğini söyleyen Atinalıların bu teklifini reddeden Meloslular, Atina işgaline uğramıştır (Lebow, 2013). Tukidides, Atina'nın Melosları işgalini uluslararası sistemde temel aktörler olan devletlerin, uluslararası sistem içerisinde oluşturduğu "güç dağılımı" ile açıklamıştır (D'Anieri, 2009). Tukidides'in bu yaklaşımına göre savaşlara sebep olan unsurlar, "çıkarlar" uğruna "güç" kullanma eğiliminde olan devletlerdir (Arıboğan, 1998). Ayrıca Tukidides, insanın rekabetçi ve çatışmacı doğasının devletlerde de var olduğunu belirterek, güçlü devletlerin zayıf devletleri yönetme isteğine karşı koyamadığını savunmuştur (Nation, 2012). Tüm bu unsurlar kapsamında Tukidides, "adalet" kavramının uluslararası ilişkilerde herhangi bir ağırlığı olmadığı kanısını taşımıştır (Podoksik, 2005).

"Tukidides Tuzağı", Graham Allison'ın 30 Mayıs 2017'de piyasaya sürülen "*Destined for War: Can America and China Escape Thucydides's Trap?*" adlı kitabında, ABD ile Çin arasında artan rekabeti tanımlama adına ortaya attığı bir kavram olarak Uluslararası İlişkiler literatürüne girmiştir (Allison, 2017a). Bununla birlikte Allison (2017b), kitabının piyasaya çıkmasından kısa bir süre sonra, 9 Haziran 2017'de Foreign Policy'e yazdığı makalede, "Tukidides Tuzağı" kavramını uluslararası siyasette yaşanan güncel gelişmeler ışığında daha da detaylandırmıştır. ABD'de en çok satanlar listesine girmeyi başaran kitap; Harvard Kennedy School'a bağlı Belfer Merkezi'nde Allison'ın liderlik ettiği bir projeye dönüştürülmüş ve proje kapsamında yapılan çalışmalar neticesinde Allison, dönemin ABD Başkanı Donald Trump tarafından Beyaz Saray'a davet edilerek konu hakkında uzmanlara bilgi vermiştir (Hanania, 2021).

Allison (2017a), "Tukidides Tuzağı" kavramını Peloponez Savaşları'nın asıl çıkma sebebinin, Atina'nın güçlenip yükselmesi ve bunun Sparta'ya verdiği korkunun savaşı kaçınılmaz hale getirmesi hususunu temel alarak oluşturmuştur. Allison'a göre (2017a) "Tukidides Tuzağı", uluslararası sistemde yer alan bir hegemon gücün, sistem içerisinde yükselmekte olan diğer bir gücü, kendi yerine geçmede kendisine tehdit olarak algılaması ve bu bağlamda ortaya çıkan yapısal bir gerilimdir. Yaptığı çalışmalar neticesinde Allison (2017a), son beş yüz yılda bu koşulların on altı kez ortaya çıktığını ve bunun on iki tanesinin savaşla sonuçlandığını iddia etmiştir. Bu bağlamda Allison (2017a), günümüzde ABD-Çin ilişkilerinde bu unsurların tekrar ortaya çıktığını ve ABD'nin Çin'in ekonomik ve siyasi anlamda yükselişi karşısında savaşmaktan kaçamayacağını vurgulamıştır.

Allison (2017a: 38-39), kitabının "Beş Yüz Yıl" adlı üçüncü bölümünde Tukidides Tuzağı kavramı için incelediği on altı vakayı ise tablo şeklinde aktarmıştır.

Tablo 1. Allison'ın Tukidides Tuzağı Kavramına Örnek Vaka İncelemeleri

Dönem	Hegemon Güç	Yükselen Güç	Nüfuz Sahası	Savaş Durumu
15. Yüzyılın Sonları	Portekiz	İspanya	Küresel İmparatorluk ve Ticaret	Hayır
16. Yüzyılın İlk Yarısı	Fransa	Habsburglar	Batı Avrupa'da Kara Hâkimiyeti	Evet

16. ve 17. Yüzyıllar	Habsburglar	Osmanlı İmparatorluğu	Orta ve Doğu Avrupa'da Kara Hâkimiyeti, Akdeniz'de Deniz Hâkimiyeti	Evet
17. Yüzyılın İlk Yarısı	Habsburglar	İsveç	Kuzey Avrupa'da Kara ve Deniz Hâkimiyeti	Evet
17. Yüzyılın Ortalarından Sonuna Kadar	Hollanda Cumhuriyeti	İngiltere	Küresel İmparatorluk, Deniz Hâkimiyeti ve Ticaret	Evet
17. Yüzyılın Sonlarından 18. Yüzyılın Ortalarına Kadar	Fransa	Büyük Britanya	Küresel İmparatorluk ve Avrupa'nın Tamamında Kara Hâkimiyeti	Evet
18. Yüzyılın Sonlarından 19. Yüzyılın Başlarına Kadar	Birleşik Krallık	Fransa	Avrupa'da Kara ve Deniz Hâkimiyeti	Evet
19. Yüzyılın Ortaları	Birleşik Krallık	Rusya	Küresel İmparatorluk, Orta Asya ve Doğu Akdeniz'e Nüfuz Etme	Evet
19. Yüzyılın Ortaları	Fransa	Almanya	Avrupa'da Kara Hâkimiyeti	Evet
19. Yüzyılın Sonlarından 20. Yüzyılın Başlarına Kadar	Çin ve Rusya	Japonya	Doğu Asya'da Kara ve Deniz Hâkimiyeti	Evet
20. Yüzyılın Başları	Birleşik Krallık	Amerika Birleşik Devletleri	Küresel Ekonomik Hâkimiyet ve Batı Yarımkürede Donanma Üstünlüğü	Hayır
20. Yüzyılın Başları	Fransa destekli Birleşik Krallık ve Rusya	Almanya	Avrupa'da Kara Hâkimiyeti ve Açık Denizlerde Hegemon Güç Olma	Evet
20. Yüzyılın Ortaları	Sovyetler Birliği, Fransa ve Birleşik Krallık	Almanya	Avrupa'da Kara ve Deniz Hâkimiyeti	Evet
20. Yüzyılın Ortaları	Amerika Birleşik Devletleri	Japonya	Deniz Hâkimiyeti ve Asya-Pasifik'te	Evet

			Hegemon Güç Olma	
1940'lar ile 1980'ler Arası	Amerika Birleşik Devletleri	Sovyetler Birliği	Küresel Hâkimiyet	Hayır
1990'lardan Günümüze	Birleşik Krallık ve Fransa	Almanya	Avrupa'da Siyasi Hâkimiyet	Hayır

Kaynak: (Allison, 2017a: 38-39)

Tukidides Tuzağı kavramında uluslararası sistemdeki hegemon gücünün büyük güç olma yolunda ilerleyen devlete çoğunlukla savaş açtığını öne süren Allison (2017a), bu durumun önüne geçerek barışı sağlamak için on iki tane öneri sunmuştur. Öncelikle, devletlerin içindeki yüksek otorite sahibi siyasi elitler, iki ülke arasındaki rekabetin savaş olmadan çözülmesine yardımcı olmaları gerekmektedir (Allison, 2017a). Ayrıca, devletlerin tarihsel olarak "normal" kabul edilen ve savaşa sebep olan davranışları, kendilerinden ekonomik ve siyasi anlamda daha güçlü olan NATO, Avrupa Birliği, Birleşmiş Milletler vb. uluslararası örgütler ya da güvenlik kuruluşları tarafından kısıtlanmalıdır (Allison, 2017a). Bunun yanı sıra, savaşın maliyetli olduğunu ve savaş sonrası kazançların sınırlı olduğunu bilen "kurnaz" politikacılar, "ihtiyaç" ile "gereklilik" arasındaki farkı anlayarak barışı sağlama konusunda erdemli davranmalıdırlar (Allison, 2017a). Dahası, zaman faktörünün kritik bir rol oynadığını belirten Allison'a göre (2017a); yanlış zamanda savaşmaktansa doğru zamanda barış yapmak daha avantajlıdır. Ayrıca, kültürel ortaklıklar, savaşın önlenmesine yardımcı olmaktadır (Allison, 2017a). Ek olarak, nükleer güç gibi konvansiyonel olmayan silahların kullanımı sonrası etkileri ve sonuçları belirsiz olduğundan, bu silahlar savaşın önünde engel teşkil edebilmektedir (Allison, 2017a). Allison (2017a), Karşılıklı Mahvolma Teorisinin günümüzde hala devletlerin tehlikeli adımlar atmasının önüne geçtiğini belirtmiştir. Üstelik, nükleer güçler arasındaki savaşlar sürdürülebilir olmadığı için, bu devletler için meşru bir savaş sebebi olmamaktadır (Allison, 2017a). Bununla birlikte, nükleer güç sahibi devletlerin liderleri, kazanamayacakları bir savaşta nükleer güç kullanarak ülkelerinin geleceğini riske atmak istememektedirler (Allison, 2017a). Ayrıca, devletler arasındaki sıkı ticari ilişkiler ve ekonomik bağımlılıkların artması, savaşın önlenmesine katkı sağlamaktadır (Allison, 2017a). Bloklar veya devletler arasındaki güçlü ittifaklar ise belirli bir denge sağlayarak savaşın önüne geçebilecek önemli bir etmen olarak var olmaya devam etmektedir (Allison, 2017a). Son olarak, iç politikadaki gelişmeler de savaşın belirleyici unsurları arasında yer almaktadır. Allison'a göre (2017a) bu ipuçları, devletlerarası ilişkilerde barışı koruma ve savaş riskini azaltma noktasında stratejiler sunmaktadır.

Sonuç olarak, Tukidides Tuzağı kavramını Peloponez Savaşları'nın asıl nedeni olarak Atina'nın güçlenmesi ve bunun Sparta'ya verdiği korkunun savaşı kaçınılmaz hale getirmesi temelinde oluşturan Allison, Tukidides Tuzağı'nı uluslararası sistemdeki bir hegemon gücün, yükselen bir gücü kendi yerine geçme tehdidi olarak algılamasıyla ortaya çıkan yapısal bir gerilim olarak tanımlamıştır. Son beş yüz yılda bu koşulların on altı kez meydana geldiğini ve on iki tanesinin savaşla sonuçlandığını iddia eden Allison, günümüzde ABD-Çin ilişkilerinde benzer unsurların ortaya çıktığını belirtmiş ve ABD'nin Çin'in ekonomik ve siyasi yükselişi karşısında savaştan kaçınmasının zor olacağını vurgulamıştır.

2. ÇİN-ABD İLİŞKİLERİNİN TARİHSEL GEÇMİŞİ

Çin ile Amerika Birleşik Devletleri (ABD) arasındaki ilişkilerin tarihini ulusal güvenlik bağlamında incelenmesi, iki ülke arasındaki ilişkilerin dinamiklerini ve bu dinamiklerin günümüz uluslararası ilişkilerine olan etkilerini anlamak açısından önem arz etmektedir. Uluslararası sistemin süper gücü olan ABD ile yükselen gücü olan Çin; ekonomik, askeri ve teknolojik alanlarda küresel ölçekte etkiler oluşturmakta ve iki ülke arasındaki ilişkiler güvenlik dengelerini doğrudan etkilemektedir. Soğuk Savaş sonrasında değişen uluslararası

sistem, iki ülkenin jeopolitik çıkarları, ticaret savaşları, siber güvenlik tehditleri ve askeri güç dengeleri gibi konular, ABD ve Çin arasındaki ilişkilerin farklı şekilde ilerlemesine neden olmuşlardır. Çin-ABD ilişkilerinin tarihsel geçmişinin aktarılması hem halihazırdaki güvenlik ortamını anlamak hem de Tukidides Tuzağı kavramı bağlamında iki ülke arasında öngörülen gelecekteki olası çatışma ya da iş birliği senaryolarını analiz etmek için gereklidir.

Çin ile ABD arasındaki tarihsel süreçte çatışmaya ya da iş birliğine neden olan olayları incelemek, Tukidides Tuzağı bağlamındaki Çin-ABD ilişkilerinin nasıl seyredeceğini analiz etmek açısından önem taşımaktadır. Bu bağlamda, makalenin bu bölümünde Çin-ABD ilişkilerinin tarihsel geçmişine değinilerek iki ülke ilişkilerinin ulusal güvenlik bağlamında neden incelemesi gerektiği ile ilgili analitik zemin oluşturulmuştur. Çin-ABD ilişkilerinin tarihsel arka planı; erken dönem olan 18. ve 19. yüzyıllardaki ticaret ve ilk temaslar, 1940'lar ve 1950'lerdeki İkinci Dünya Savaşı ve sonrasındaki iş birliği ve çatışma, 1970'lerde Nixon dönemindeki açılım politikası ve ilişkilerin normalleşmesi, 1980'ler ve 1990'lardaki Soğuk Savaş sonrası dönemdeki küreselleşme ile birlikte gelen ekonomik bağların güçlenmesi ve son olarak 21. yüzyılda Çin-ABD ilişkilerini şekillendiren rekabet ve çekişmeler başlıklarında aktarılmıştır.

Çin-ABD ilişkilerinin ulusal güvenlik bağlamında incelendiği ilk dönem erken dönem olarak da bilinen 18. ve 19. yüzyıllarda ticaret ile gelişen ilk temas dönemidir. İki ülke ilişkilerinin geçmişi ABD'nin Çin ile ticareti ilk başlattığı 18. yüzyılın sonlarına dayanmaktadır (Wang, 2021). Bu erken dönemde ABD'nin Çin'in kapalı ekonomi politikalarını kendi açık kapı politikasıyla dengeleme çabası görülmüştür (Watson ve Luolin, 1986). 19. yüzyıl ise beraberinde başta Afyon Savaşları ve İngiltere ile Çin arasındaki çatışmalar olmak üzere, ABD-Çin ilişkilerini dolaylı olarak etkileyen değişiklikler getirmiştir (Scott, 2008). Bu dönemde ABD, çatışmalara doğrudan müdahil olmaktan dikkatle kaçınarak Çin pazarına girişini stratejik olarak yönlendirmiştir (Shambaugh, 2011). 18. yüzyıl ile başlayan erken dönemdeki gelişmeler, iki ülke arasındaki dinamikleri şekillendirmeye devam eden temkinli diplomasi ve ekonomik rekabetin bir karışımını vurgulayarak gelecekteki etkileşimler için zemin hazırlamıştır (Kaufman, 2010).

Çin-ABD ilişkilerinin ulusal güvenlik bağlamında etkilendiği ikinci dönem 1940'lar ve 1950'lerdeki İkinci Dünya Savaşı ve sonrasındaki iş birliği ve çatışma dönemi olmuştur. İkinci Dünya Savaşı sırasında ABD ve Çin, Japonya'ya karşı ittifak kurmuş ve bu ittifak gereğince ABD Çin'e askeri ve ekonomik yardımlar sağlayarak Chiang Kai-shek rejimini desteklemiştir (Garver, 2016). Çin ile ABD arasındaki bu iş birliği, 1949 yılında Çin Halk Cumhuriyeti'nin (ÇHC) kurulmasına sebebiyet veren Çin İç Savaşı'ndan sonra sona ermiştir (Garver, 2015). Çin İç Savaşı sonrasında ABD'nin Tayvan'ı desteklemesi ise Soğuk Savaş sırasında Çin ile ABD ilişkilerini germiştir (Wang, 2000). Bununla birlikte Çin ve ABD'nin doğrudan askeri çatışmaya girdiği Kore Savaşı sırasında iki ülke arasındaki gerilim tırmanmıştır (Malkasian, 2001). Bu dönem, ABD-Çin ilişkilerinde önemli bir değişime işaret ederek savaş zamanı müttefiklikten Soğuk Savaş düşmanlığına geçişe işaret etmektedir (Layne, 2020).

Çin-ABD ilişkilerinin ulusal güvenlik bağlamında şekillendiren üçüncü dönem, 1970'lerde dönemin ABD Başkanı Richard Nixon ile izlenen açılım politikası ve Çin-ABD ilişkilerin normalleşmesi dönemi olmuştur. 1970'lerde ABD'de Nixon yönetimi Çin ile ilişkileri normalleştirmek adına siyasi bir hamle yapmıştır (Kirby vd., 2005). Henry Kissinger'ın çabası ile 1971 yılında başlayan Çin ile başlayan "Ping-Pong Diplomasisi" süreci, Başkan Nixon'ın 1972'de Çin'e yaptığı ve iki ülke arasında diplomatik bağların yeniden kurulmasının yolunu açan ziyaretle sonuçlanmıştır (Hong ve Sun, 2000). Ayrıca bu süre zarfında dönemin Çin lideri Deng Xiaoping, Çin ekonomisini küresel sisteme entegre eden önemli reformlar başlatarak ABD ile olan ikili ilişkilerini geliştirme yoluna gitmiştir (Houben, 1999). Deng'in reform ve dışı açılma politikaları, ekonomik büyümeyi ve uluslararası ticareti teşvik ederek büyük bir değişime işaret etmiştir (Hrubeč, 2020). Nixon ve

Deng döneminde yaşanan bu gelişmeler, Çin ile ABD ilişkilerindeki küresel jeopolitiği ve ekonomiyi yeniden şekillendirmişlerdir (Cannon ve Jenkins, 2002; Sargent, 2014).

1980'ler ve 1990'lardaki Soğuk Savaş sonrası dönemdeki küreselleşme ile birlikte gelen ekonomik bağların güçlenmesi, Çin-ABD ilişkilerinin ulusal güvenlik bağlamında incelendiği dördüncü dönem olarak göze çarpmaktadır. Soğuk Savaş sonrası dönemde Çin ve ABD arasındaki ekonomik ilişkiler gelişmeye devam etmiştir (Chen, 1993). 1980'ler ve 1990'lar boyunca ABD'nin Çin'e yönelik yatırım politikaları, Çin'in ekonomik reformlarıyla birleşerek iki ülke arasındaki ticaretin artmasına yardım etmiştir (Lardy, 1995). Ancak 1989 Tiananmen Meydanı olayları, ABD'nin Çin'e yaptırım uygulamasına ve Çin'deki insan hakları sorunlarının bastırılmasına neden olmuştur (Nathan, 2010). Bu olaylar, ABD-Çin ilişkilerinde ekonomik çıkarların siyasi ve etik kaygılarla dengelendiği bir dönemi işaret etmektedir (Suettinger, 2004). Yaşanan olumsuzluklara rağmen Çin ile ABD arasındaki ticaret hacmi büyümeye devam etmiş ve ekonomik angajman ile siyasi gerilimler arasındaki gelgitli etkileşimler baş göstermiştir (Bergsten vd., 2009). Soğuk Savaş sonrasındaki dönem, günümüzde Çin ile ABD arasında günümüzde birbirine bağımlı ekonomik ilişkilere zemin hazırlamıştır (Zhu, 2006).

Çin-ABD ilişkilerinin ulusal güvenlik bağlamında incelendiği beşinci ve son dönem, 21. yüzyılda Çin-ABD ilişkilerinde askeri, ekonomi ve teknoloji alanlarında rekabet ön plana çıkmaktadır (Zhao, 2019). Çin'in askeri modernizasyonu ve ABD'nin Asya-Pasifik siyaseti her iki ülkenin güvenlik stratejilerini büyük ölçüde etkilemiştir (Tahir, 2024). Bunun yanı sıra siber güvenlik ve teknoloji alanlarında hâkim olma mücadelesi de iki ülke arasındaki rekabeti körükleyen diğer alanlar olarak göze çarpmaktadır (Mori, 2019). Ekonomik rekabette ise özellikle Trump yönetimi altındaki ticari gerilimler ve gümrük tarifeleri, Çin-ABD ilişkilerini daha da gerginleştirmiştir (Zeng vd., 2022). Trump'ın ardından iktidarı ele alan Biden ise Çin'e karşı yeni stratejik yaklaşımlar geliştirerek Çin'in Kuşak ve Yol Girişimi'ne karşı pozisyon almıştır (Han, 2022). Günümüzde Çin ile ABD'nin güvenlik stratejilerini etkileyen kilit konular arasında Çin'in Güney Çin Denizi politikaları ile Tayvan sorunu yer almaktadırlar (Gupta, 2005). Tüm bu bilgiler ışığında, 21. yüzyıldaki Çin-ABD ilişkileri dinamik olduğu kadar karmaşık olarak da tanımlanmaktadır (Nye, 2023).

3. ÇİN'İN ULUSAL GÜVENLİK STRATEJİSİ

Çin, 2011 ve 2015 yıllarında olmak üzere iki tane ulusal güvenlik stratejisi belgesi ilan etmiştir. Her iki belge incelendiğinde, Pekin'in güvenlik konusunda askeri meseleleri ön plana aldığı görülmüştür. Bu bağlamda, eninde sonunda ABD ile bir rekabete gireceğini öngören Çin, öncelikli olarak askeri ve stratejik kapasitesini artırma yoluna gitmiştir. Bu bağlamda, makalenin bu bölümünde Çin'in ulusal güvenlik strateji belgeleri incelenmiştir.

Çin'in "Çin'in Barışçıl Kalkınması" başlıklı 2011 Ulusal Strateji Belgesi'nin ana hedefleri barışçıl kalkınmaya giden yolun ana hatlarını çizmek, ulaşılabilecek hedefleri tanımlamak, dış politika kılavuzları oluşturmak, tarihsel etkileri vurgulamak ve küresel etkileri ele almak olmuştur (Buzan, 2014). Bu stratejik plan, Çin'in ulusal gücünü arttırarak, iç güvenliğini sağlayarak ve uluslararası etki yoluyla barışçıl bir küresel sisteme katkıda bulunarak ulusal güvenlik stratejisini optimize etmeye yönelik daha geniş çabalarının bir parçasıydı (Xi, 2016). Belge, Çin'in barışa ve küresel kalkınmaya olan bağlılığını vurgularken, ülkenin büyüyen ekonomisinin ve nüfusunun ihtiyaçlarını karşılamak için eğitim, endüstri ve sağlık hizmetleri de dahil olmak üzere çeşitli sektörleri modernize etmeye yönelik stratejik odağı da yansıtmıştır (Kuhn, 2018).

2015 yılındaki Ulusal Strateji Belgesi ile ise Çin, ülkenin kalkınmasına rehberlik edecek birkaç temel hedefi kamuoyuna duyurmuştur. Çin'in bu hedefleri arasında inovasyon öncülüğünde büyümeye geçiş, kentin ve kırsalın entegreli bir şekilde kalkınması, emisyonları azaltmaya ve fosil yakıt dışı enerjiyi arttırmaya odaklanan yeşil kalkınma, toplumdaki yoksulluğu bitirmek ve refah hizmetlerini genişletmek için kapsayıcı kalkınma,

Kamu İktisadi Teşebbüsleri'ni hedef alan mali reformlar ve 2020 yılına kadar tam Yuan konvertibilitesi yoluyla dünyaya açıklığın artırılması yer almıştır (Kennedy ve Johnson, 2016). Belgede ayrıca, inovasyon ve modernizasyon çabalarını desteklemek için fikri mülkiyet haklarının korunması ve uygulanmasının önemi vurgulanarak, bu hedeflere ulaşmak için istikrarlı bir yasal çerçeveye duyulan ihtiyaç konusunda Çin liderliği arasında artan farkındalık yansıtılmıştır (Yee, 2017). Pekin yönetimi bu stratejiyle Çin'in barışçıl kalkınma ve modernleşmeye olan bağlılığını vurgulayarak, bu hedefler doğrultusunda iç ve uluslararası ilişkilere yönelik vizyonunu netleştirmeyi amaçlamıştır (Zhang, 2015).

Güvenlik tehditlerini belirleme noktasında ise Çin, 2011 ve 2015 yıllarındaki belgelerinde farklı tanımlamalar yapmıştır. Çin'in siyasi, askeri ve ekonomik anlamda yükseldiğine vurgu yapan 2011 belgesi, Çin'in büyüme ve gelişmesinin yaratacağı konvansiyonel tepkilere odaklanmıştır (Yalçın, 2018). 2012 yılından itibaren Xi Jinping liderliğinde büyük bir atılım gösteren ve uluslararası sistemdeki gücünü artıran Çin, 2015 belgesi ile ilk kez hegemonya kavramını kullanmıştır (Cordesman ve Colley, 2016). Bununla birlikte Çin'in 2015 belgesinde; "Çin Rüyası" kapsamındaki hegemonya, güç siyaseti, yeni müdahalecilik, uluslararası rekabet, terör eylemleri, etnik temelli yerel savaşlar, din temelli sınır çatışmaları gibi kavramlar müdahil olmuştur (Yalçın, 2018). Yalçın (2018), 2015 belgesini yorumlarken, Çin'in büyümesini garanti altına alma yolunun uluslararası sistemin istikrarı ile sağlanmasından geçtiğini vurgulamıştır. Bu nedenle Çin, sistemde istikrarsızlığa her daim karşı olmuştur (Yalçın, 2018).

İstikrar altında "barışçıl büyüme" stratejisini hayata geçiren Çin, bir büyük güç olarak saldırgan güvenlik yöntemlerini tercih etmiştir (Friend ve Thayer, 2018). Çin'in 2011 ve 2015 yıllarındaki ulusal güvenlik strateji belgelerini detaylı bir biçimde inceleyerek literatüre katkıda bulunan Yalçın (2018), Çin'in 2011 belgesindeki yönetiminin askeri modernizasyon olduğunu tespit etmiştir. 2015 belgesine nazaran daha savunmacı bir dil kullanılan 2011 belgesinde Çin; askeri modernizasyonu bir an önce gerçekleştirmeyi hedeflemiştir ve bu bağlamda Pekin hükümeti, "orduyu daha profesyonel, mekanize, küçük, etkin, kaliteli, hızlı ve entegre yani aslında daha saldırgan hale getirmeli", başka bir deyişle orduda yapılanmaya gitme planlamasını yapmıştır (Yalçın, 2018).

Yalçın (2018), 2011 belgesi ve Çin'in bu belge ile hedeflediklerini dört maddede analiz etmiştir. Yalçın'a göre (2018), Çin'in birinci önceliği Çin anakarasının savunulmasıdır. Çin'in iç güvenliğini sağlayarak toplumsal uyumun getirdiği istikrarın muhafaza edilmesi Pekin hükümetinin ikinci önceliği olmakla birlikte ordunun modernizasyonu üçüncü öncelik olarak görülmektedir (Yalçın, 2018). Yalçın (2018), Çin'in dördüncü ve son önceliğinin uyumlu toplumun getirdiği istikrarın dış politikaya sirayet etmesi sonucunda dünya barışının ve uluslararası sistemdeki istikrarın sağlanması olduğunu belirtmiştir.

Bununla birlikte Yalçın'a göre (2018) Çin'in 2015 belgesi, 2011 belgesi ile benzerlikler taşısa da bu belgedeki en önemli gelişme, Çin'in "aktif savunma" kavramını ulusal güvenlik strateji belgesine eklemesi olmuştur. "Çin Rüyası" kavramını hayata geçirmek isteyen Xi Jinping'in buna uygun bir strateji geliştirmesi gerektiğinin altını çizen Yalçın (2018: 316), bunun "aktif savunma" ile yapılacağını belirterek, Çin'in savunma ve operasyonel savunmayı birleştirmek suretiyle, "kendi kendini savunma ve nükleer silahlara karşı önleyici değil, öteleyici ilkeleri tercih edeceği" fikrini ortaya atmıştır.

Çin'in ulusal güvenlik strateji belgelerinin evrimi, geleneksel olarak savunmacı bir stratejiden daha proaktif bir yaklaşıma geçişi ifade etmektedir (McReynolds, 2017). Çin'in başlangıçtaki amacı ve odak noktası hem yerel hem de uluslararası çıkarların korunması olmuştur (Zhou vd., 2017). Ancak son dönemde dünya siyasetinde yaşanan değişimler, Çin'in artık küresel ticaret düzenlemelerini ve uygulamalarını etkilemeyi amaçlayan ve ekonomik çıkarları ulusal güvenlik çerçevesine entegre eden bir stratejiye işaret etmektedir

(Zhou vd., 2017). Çin'in ulusal güvenlik stratejilerindeki bu evrim, son yirmi yılda yayınlanan belgelerde açıkça görülmektedir (Garlick ve Havlova, 2020).

Sonuç olarak, Çin'in 2011 ve 2015 yıllarındaki ulusal güvenlik strateji belgeleri, ülkenin güvenlik politikalarındaki evrimi ve stratejik önceliklerinin değişimini yansıtmaktadırlar. 2011 belgesi askeri modernizasyon ve savunmaya odaklanırken, 2015 belgesi "aktif savunma" stratejisini benimseyerek Çin'in küresel etkisini artırma çabalarını göstermektedir. Xi Jinping liderliğinde uluslararası sistem içerisindeki gücünü artıran Çin, büyümesini güvence altına almak için askeri, ekonomik ve sosyal alanlarda reformlar gerçekleştirmiştir. Çin, izlediği bu stratejilerle iç güvenliğini sağlamayı ve uluslararası sistemde güçlü bir konum elde etmeyi hedeflemektedir.

4. ABD'NİN ULUSAL GÜVENLİK STRATEJİSİ

11 Eylül 2001 tarihindeki terör saldırıları ile birlikte güvenlik politikalarına bakış açısı değişen ABD, George W. Bush yönetimiyle küresel çapta terörle mücadele girişmiştir (Dunn, 2005). ABD'nin son iki ulusal güvenlik strateji belgeleri, 2006 ve 2010 yıllarında yayımlanmıştır (Stolberg, 2012). 2006 yılında Bush döneminde hazırlanan belge ile 2010 yılında Barack Obama döneminde hazırlanan belge arasında farklar bulunmaktadır (Dağdelen, 2019).

Bush döneminde kamuoyuna açıklanan 2006 Ulusal Strateji Belgesi ile ABD; terörizmle mücadele, ulusun ve müttefiklerinin terörist tehditlerden korunması, terörist ağların küresel olarak bozulması ve etkisiz hale getirilmesi, terörle mücadele çabalarında uluslararası iş birliğinin teşvik edilmesi ve terörizme karşı küresel bir hoşgörüsüzlüğün teşvik edilmesi hedeflerine odaklanmıştır (Perl, 2007). Ayrıca, belgede 11 Eylül sonrası "terörle mücadelede" önleyici meşru müdafanın önemi vurgulanmış; ancak önleyici eylem için tetikleyici unsurlar ve gücün orantılılığına ilişkin spesifik detaylar çözüme kavuşturulmamıştır (Gray, 2006). ABD'nin terörle mücadele stratejisi aynı zamanda demokrasiye ve uluslararası hukuka saygının teşvik edilmesini vurgulayarak, diğer ülkelerin önleyici eylemleri kabul etme konusundaki isteksizlikleriyle tezat oluşturmuş ve devlet dışı aktörlere karşı meşru müdafaa yasalarının kapsamı konusundaki bölünmelerin önemini vurgulamıştır (Khan, 2006).

2006 yılındaki belge, istikrarsızlığın kaynağı ve ürünü olan küresel çapta terör ve kaynakları ile mücadele konularını kapsamaktadır (Yalçın, 2018). Yalçın'a göre (2018: 122) "her ne kadar terör saldırılarının abartıldığını ve yanlış odaklara bağlanıldığını" düşünülse de istikrarsızlık direkt olarak terörle bağdaştırılmıştır. Başarısız devletlerin bulunduğu Ortadoğu coğrafyasında, otoriter Arap rejimlerinin de teröre destek sağlaması ve özellikle ABD'nin Irak işgalinden sonra teröre artan şekilde destek vermesi; ABD'nin statüko ve istikrarı bozan etmenlerin terör olduğu iddiasını güçlendirmiştir (Yalçın, 2018).

Dönemin ABD Başkanı Obama tarafından yayınlanan 2010 Ulusal Güvenlik Stratejisi belgesi, temel ulusal güvenlik kaygılarını ve bunların ele alınmasına yönelik stratejileri ana hatlarıyla belirleyerek ABD dış politikası üzerinde önemli bir etki yaratmıştır (Obama, 2010). Belge, geleneksel uluslararası hukuk normlarından saparak, önleyici meşru müdafaa ve tek taraflı insani müdahale unsurlarını içeren Obama'nın "gerekli güç" doktrini kavramını ortaya atarak önceki stratejilerden bir ayrıma işaret etmiştir (Henderson, 2010). Ayrıca belge, ABD ulusal güvenlik çıkarlarının kapsamını geleneksel jeopolitik tehditlerin ötesine taşıyarak iklim değişikliği, kamu sağlığı ve ceza hukuku gibi çok çeşitli riskleri de içerecek şekilde genişletmiş ve geleneksel olmayan güvenlik konularına daha fazla odaklanılmasının önünü açmıştır (Donohue, 2011). Bu değişikliklere rağmen, Obama döneminde Amerikan dış politikasının fiili uygulaması, devam eden askeri angajmanlar, füze savunma arayışlarının yanı sıra İran ve Kuzey Kore gibi ülkelerin davranışlarını etkilemede karşılaşılan zorluklarla değişimden çok süreklilik göstermiştir (Kaufman, 2012).

Obama döneminde yayımlanan 2010 belgesinde ayrıca güvenlik tehditlerinde değişiklik olmuştur (Yalçın, 2018). 2010 belgesinde konu edinen başlıklar; geçiş sürecinin tehditleri, terörizm, kitle imha silahları, ekonomik sorunlar ve gereksiz maliyetler olarak sıralanmıştır (Yalçın, 2018). Bu bağlamda Avery Goldstein, 2013 yılında yayımladığı makalesinde bu değişikliğin sebebini ise eskisi kadar güçlü olmayan ABD'ye karşı, uluslararası sistemde yeni güçler ortaya çıkması olarak açıklamıştır (Goldstein, 2013). Gücünü gereksiz politikalarla müsrif şekilde harcayan ABD'nin bir reforma ihtiyacı olduğunu belirten Goldstein'a göre (2013) ABD, stratejik odak noktasını Ortadoğu'dan Asya-Pasifik'e kaydırmıştır.

Yalçın (2018), ABD'nin 2006 belgesinin önleyicilik unsurlarını kapsadığını iddia etmiştir. Yalçın (2018), mevzilenme stratejisiyle tanımlanan 2010 belgesinin ise sorumluluğu başkasına yıkma, güç biriktirme, tasarruf ve uluslararası kurumları araçsallaştırmak unsurları altında toplandığını belirtmiştir. Yalçın'a göre (2018) Obama'nın güvenlik stratejisi, Bush'un güvenlik stratejisinden daha saldırgandır; çünkü Bush döneminde güvenlik tehditleri doğmadan ortadan kaldırmayı savunurken, Obama dönemi güvenlik tehditlerini dengeleme görevini başkalarına yıkmayı öncelik olarak belirlemiştir. Bir başka deyişle, Obama dönemindeki strateji ile ABD dünyadan çekilecek ve akabindeki süreçte güç boşluğuyla birbirleriyle mücadele eden bölgesel aktörler daha da zayıflayacaktır (Yalçın, 2018). Obama'nın bu stratejisiyle ABD'nin süreçten güçlenerek çıkan taraf olması beklenmektedir (Yalçın, 2018).

ABD'nin stratejik öncelikleri, Ulusal Strateji Belgeleri'ne de yansdığı üzere 2006 ve 2010 yılları arasında değişmiştir. Belgelerde görüldüğü üzere bu değişim, Bush yönetiminin ABD dışındaki ülkelerdeki demokrasinin teşvikine yaptığı vurgudan Obama yönetiminin ABD ulusal güvenliğine yönelik tehdit kaynaklarını daha geniş bir şekilde tanımlamasına, özellikle de 2010 yılında terörle mücadeleyi en önemli öncelik olarak vurgulamasına doğru bir odak kayması olduğunu ortaya koymaktadır (Jamshidi ve Noori, 2017). Buna ek olarak, ABD dış politika kavramları ve doktrinlerinin İkinci Dünya Savaşı sonrasında günümüze kadar geçirdiği değişim, çok kutuplu bir uluslararası sisteme uyum sağlama yönünde bir geçişe işaret etmekte ve çok taraflı çevreleme ve bölgesel ittifaklar gibi yeni etki araçlarının kullanılmasını gerektirmektedir (Bacevich, 2007). Ayrıca, 2010 Ulusal Güvenlik Stratejisi'nde Obama'nın "gerekli güç" doktrinini ilan etmesi, tek taraflı zorlayıcı insani müdahalenin dahil edilmesine ve 21. yüzyıl güvenlik tehditlerinin ele alınmasına doğru bir kaymaya işaret etmektedir (Renshon, 2009).

Bush ve Obama'nın ardından göreve gelen ABD Başkanı Donald Trump döneminde de ulusal güvenlik anlayışı ve dış politika stratejisi realist bir çerçeveden ilerlemeye devam etmiştir. Trump'ın Ulusal Güvenlik Danışmanı H. R. McMaster, 18 Aralık 2017'deki "Ulusal Güvenlik Stratejisi" belgesinin ilan edilmesinin ardından, "Soğuk Savaş'ın bitimiyle dünyaya hâkim olan tatil havası artık sona ermiş ve jeopolitiğin önemi tüm hızıyla geri gelmiştir" ifadelerini kullanmıştır (Khalilzad, 2018). McMaster'ın açıklamaları ile ABD, Trump döneminde realist bir dış politika izleyeceğinin sinyalini vermiştir (Herbert vd., 2019).

Nihai olarak, ABD'nin ulusal güvenlik stratejisi, tıpkı Çin'de olduğu gibi zaman içerisinde değişim ve gelişim süreçlerinden geçmiştir. 1947 Ulusal Güvenlik Yasası ile temelleri atılan ulusal güvenlik stratejileri, 1980'lerden itibaren kamuoyu ile paylaşılmaya başlanmış ve her başkan kendi dönemine özgü revizyonlar yapmıştır. 11 Eylül 2001'deki terör saldırıları sonrasında güvenlik politikalarında radikal değişikliklere giden ABD, Bush döneminde terörle mücadeleye odaklanırken, Obama döneminde ulusal güvenlik tehditlerinin kapsamını genişletmiştir. Bush'un 2006 stratejisi, terörizmle mücadele ve küresel çapta güvenlik iş birliğine vurgu yaparken, Obama'nın 2010 stratejisi, geleneksel tehditlerin ötesine geçerek iklim değişikliği ve kamu sağlığı gibi konuları da içermiştir. Obama'nın "gerekli güç" doktrini, tek taraflı insani müdahaleleri içermesiyle önceki stratejilerden ayrılmıştır. ABD'de Trump döneminde ise realist bir dış politika anlayışı benimsenmiş, jeopolitiğin önemi vurgulanmıştır. Bu değişimler, ABD'nin ulusal güvenlik stratejilerinin dinamik bir yapıya sahip olduğunu ve gerektiğinde küresel gelişmeler doğrultusunda dönüşüme uğradığını göstermektedir.

SONUÇ

Çin ile ABD (Amerika Birleşik Devletleri) arasındaki ilişkilerin ulusal güvenlik bakış açısından tarihsel olarak incelenmesi, günümüzdeki dünya siyaseti hakkında çıkarımlar yapmamıza yardımcı olmaktadır. İki ülkenin askeri kapasiteleri ve ekonomik güçleri, uluslararası sistemdeki stratejik dengeleri etkilemekte ve küresel anlamda güvenlik politikalarını şekillendirmektedirler. İki ülke arasındaki güç mücadelesi, uluslararası sistemde yeni bir dönemin habercisi olarak görülmektedir. İki ülke arasındaki güç mücadelesini Tukidides Tuzağı kavramı üzerinden ele alan bu makale, iki ülkenin ulusal güvenlik stratejilerinin birbirlerini nasıl ve ne derecede tehdit olarak algıladıklarını ve bu algıların herhangi bir çatışma potansiyeli yaratıp yaratmadığı sorusunu ele almıştır.

Tukidides Tuzağı kavramını literatüre kazandıran Graham Allison'un öngörüsüne göre, bu tür güç mücadelelerinde savaş kaçınılmaz gibi görünse de bazı tarihsel örnekler ve stratejik analizler, süper güç ile yükselen güç arasında barışın da mümkün olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda, Çin ile ABD'nin savaşın yıkıcı etkilerinden kaçınmak için stratejik iş birliğine ve diplomatik çözümlere odaklanmaları gerekmektedir. Ayrıca, uluslararası toplumun ve kurumların, bu iki süper güç arasındaki gerilimi azaltmada oynayabileceği rol de göz ardı edilmemelidir.

Graham Allison'ın "Tukidides Tuzağı" kavramı, Çin-ABD ilişkilerinin geleceğini öngörmeye realist bir bakış açısı sunmuştur. Allison, siyasi tarihteki vakaları analiz ederek bugüne kadar karşılaşılan güç rekabetlerinin on altı tanesinin on ikisinin savaşla sonuçlandığını ileri sürmüştür. Allison, bu bağlamda Çin ile ABD arasında da bir savaşın kaçınılmaz olduğunu belirtmiştir. Ancak, bu araştırma, Allison'ın iddiasının gerçekleşip gerçekleşmeyeceğinin bazı değişkenlere bağlı olduğunu savunmaktadır. Bu bağlamda bu çalışma, iddiasını desteklemek amacıyla üç temel neden ortaya koymaktadır.

İlk olarak, özellikle Soğuk Savaş'ın ardından uluslararası sistemdeki değişen dinamikler ve karşılıklı bağımlılığın artması, büyük güçler arasındaki savaş ihtimalini azaltmaktadır. Özellikle ekonomik alanda derinleşen karşılıklı bağımlılık, Çin ve ABD'nin askeri çatışmaya girmesini her iki taraf için de maliyetli hale getirmektedir. Ticaret hacimlerinin yüksekliği ve birbirlerine ekonomik anlamda bağımlılıkları olan Çin ve ABD'nin teknolojinin hiç olmadığı kadar geliştiği ve küreselleşmenin egemen olduğu bir uluslararası sistemdeki olası savaşları, iki ülkenin refah seviyelerinin düşmelerine neden olacaktır. Tüm bu değişkenler ışığında, Xi ve Trump gibi popülist liderlerin yükselişine rağmen, Çin ve ABD yönetimlerinin irrasyonel davranıp ekonomik güçlerini tüketme pahasına birbirlerine savaş ilan etmeleri günümüz uluslararası ilişkilerinde düşük olasılıklıdır.

Çalışmanın ikinci iddiası ise nükleer silahların caydırıcı etkisi ve modern askeri teknolojilerin gelişimiyle birlikte doğrudan bir savaşın sonuçlarının Çin ve ABD için de yıkıcı olacağı üzerinedir. Bilhassa olası bir nükleer savaşın sonunda kazançlarının ne olacaklarını bilmeyen Çin ve ABD'nin, her ne kadar Soğuk Savaş dönemi literatürünün kavramlarından olsa da "Dehşet Dengesi" kapsamında, birbirleriyle savaşarak bir bilinmeze gitmeleri rasyonel bir karar olmayacaktır. İki ülkenin savaş sonucundaki kazançlarının savaşın maliyetleri hesaba katıldığında buna değecek kadar fazla olmaması, Çin ve ABD'nin savaşmayı öncelikli hale getirmemelerine sebebiyet vermektedir.

Makalenin üçüncü ve son iddiası ise bizzat Allison'ın Tukidides Tuzağı kavramını oluştururken incelediği on altı vakadan savaşın çıkmadığı dört vakanın kendisine dayandırılmaktadır. Allison'ın incelediği vakalar arasında Soğuk Savaş sırasında rekabet halinde olan ABD ile Sovyetler Birliği'nin yanı sıra Soğuk Savaş sonrasında Avrupa'nın güçlü aktörlerinden İngiltere ve Fransa'nın Avrupa Birliği içerisinde Almanya ile yaşadığı rekabetin savaşla sonuçlanmaması, İkinci Dünya Savaşı sonrasında oluşan uluslararası sistemde büyük güçlerin henüz savaşmaya hazır olmadıklarının göstergesidir. Küresel yönetim mekanizmalarının ve

uluslararası kuruluşların rolü, çatışma potansiyelini azaltmada tüm eleştirilere rağmen önemli bir faktör olarak mevcudiyetini korumaya devam etmektedir. Birleşmiş Milletler ve benzeri kuruluşlar aracılığıyla uluslararası toplum, büyük güçler arasında yaşanabilecek anlaşmazlıkların barışçıl yollarla çözülmesi için çeşitli platformlar sunmaya devam etmektedir.

Tüm bu veriler ışığında bu çalışma, Çin ve ABD arasındaki ilişkilerin gerilimli olmasına rağmen, günümüz uluslararası sisteminde doğrudan bir askeri çatışma yerine rekabetin daha çok ekonomik ve diplomatik alanlarda sürdürüleceğini öne sürmektedir. Bir başka deyişle, günümüz uluslararası sisteminde görülen istikrar, Çin ile ABD arasındaki olası bir savaşın önlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Sonuç olarak, Çin ile ABD'nin gelecekteki ilişkileri, süper güç olan ABD'nin yükselen güç olan Çin'e karşı Tukidides Tuzağı bağlamında savaş ilan edip etmeyeceği sorunu, başta iki ülke liderlerinin stratejik kararlarına ve uluslararası sistemin dinamikleri olmak üzere farklı değişkenlere bağlıdır.

China-US Relations in the Context of the Thucydides Trap: An Analysis of National Security Strategies

EXTENDED SUMMARY

The rivalry between China and the United States (US) has growing prominence in discussions in International Relations, particularly through the perspective of Graham Allison's concept of the Thucydides Trap. Allison offers examples from history to support his claim that war is virtually always unavoidable when a dominant power is threatened to be overthrown by a rising one. This study analyses the consequences of this theory for modern geopolitics by examining the national security strategies of China and the US.

In his 2017 study, Graham Allison scrutinized the Thucydides Trap and reconsidered essential concepts in the field of international relations, including hegemony, security theories, and the balance of power. Allison identifies an ongoing pattern in which an established power (the status quo power) perceives a rising power (the challenger) as a threat, which results in conflict, based on Thucydides' observations of the Peloponnesian War. According to Allison's study findings, during the previous five centuries, there have been sixteen such cases, twelve of which have ended in war. Using this framework to analyse current US-China relations, Allison emphasizes that if problems are not handled properly, there might be potential of conflict.

The objective of this research is to critically evaluate the extent to which China's and the US's existing national security strategies conform to or diverge from Allison's predictions regarding the Thucydides Trap. By analysing official national security strategy documents outlining each nation's strategic priorities, this research seeks to provide insights into the potential trajectory of their rivalry and the likelihood of armed conflict, as posited by Allison. In order to achieve such an objective, the most recent national security strategy documents from China and the USA will be thoroughly examined and compared. Key areas like military position, economic approaches, alliances and partnerships, technical breakthroughs, and ideological influences will be the focus of this in-depth analysis. Through a systematic examination of these strategies with Allison's framework, this study seeks to identify underlying patterns and tensions that could either increase or decrease the risk of conflict.

The national security strategies of China and the US differ considerably, according to evaluations. China's strategy, which reflects goals to challenge US supremacy and restructure the international system, focuses a priority on economic expansion through projects like the Belt and Road Initiative (BRI), combined with expenditures in cutting-edge technologies and military modernization. By contrast, the United States of America sets a higher priority on maintaining its military dominance in the world, strengthening its alliances, and defending off the ideological challenges that authoritarian governments represent as well. In accordance

with Allison's predictions, both countries display characteristics that indicate they are ready for conflict, but through different strategic priorities: the USA is adopting defensive measures in an effort to limit Chinese influence, while China is focusing on assertive regional policies and a military expansion.

A realist approach for evaluating China-US relations in the future is presented by Graham Allison's Thucydides Trap concept. Allison made the claim that twelve out of sixteen power rivalry had resulted in war by examining historical political cases. According to Allison, a conflict between China and the US is also inevitable in this scenario. This study maintains, however, that a variety of factors will determine whether Allison's prediction materializes or not. This study offers three major arguments in this particular instance.

Firstly, there is a lower possibility of war between China and the US now that the dynamics of the international system have changed, particularly in the aftermath of the Cold War and deepening interdependence. Growing economic and political ties between China and the US make a military conflict between them costly for both countries. A hypothetical war between China and the United States in an international system where globalization is dominating and technology is more advanced than ever will result in an overall decrease in the welfare levels of both nations due to their considerable trade volumes and economic interdependence. Given all of these factors, it seems doubtful that China and the US will behave impulsively and declare war on one another at the risk of using up all of their economic strength, even in the face of the rise of populist leaders like Xi and Trump.

The second claim of the study is that with the deterrent effect of nuclear weapons and the development of modern military technologies, the consequences of a direct war would be devastating for both China and the US. Despite the fact that Mutual Assured Destruction is one of the concepts of Cold War in the International Relations literature, it would not be a rational decision for China and the US, do not know what their gains would be at the end of a possible nuclear war, to embark into the unknown by going to war with each other according to this theory. China and the US do not prioritize war because, when the costs of the conflict are considered, the rewards of the two countries at the end of the conflict are not great enough to make sense of them.

Out of the sixteen cases that Allison examined in his conceptualization of the Thucydides Trap, the third and final claim of the paper relies on the four cases in which war did not break out. The absence of a war between the superpowers in the aftermath of World War II international system, specifically the US and the Soviet Union, France and the United Kingdom, and Germany within the European Union, indicates that the great powers were not ready for war. This was obvious in the rivalry between these powerful countries during and after the Cold War. In spite of all the critiques, international organizations and global governance systems continue to play an essential part in reducing the probability of aggression. The international community still offers a number of platforms for a peaceful resolution of conflicts between superpowers through the United Nations and other comparable institutions.

Given all of these circumstances, this article makes the argument that, in the current international system, competition in the diplomatic and economic realms is more likely to persist than a direct military confrontation, even given the prospect of strained relationships between China and the US. Put in another perspective, the stability of the present-day international system plays an important role in avoiding a potential dispute between China and the US. In conclusion, a number of factors, particularly the strategic choices made by the leaders of the two countries and the dynamics of the international system, will determine how China and the US correspond to each other in the future and whether the superpower US will declare war on the rising power China in the context of the Thucydides Trap.

KAYNAKÇA

- Allison, G. (2017a). *Destined for War: Can America and China Escape Thucydides's Trap?*, Houghton Mifflin Harcourt, Boston.
- Allison, G. (2017b, 9 Haziran). *The Thucydides Trap*. [Online Dergi]. *Foreign Policy*. Erişim tarihi: 20 Haziran 2024, <https://foreignpolicy.com/2017/06/09/the-thucydides-trap/>
- Arıboğan, D. Ü. (1998). *Kabileden Küreselleşmeye Uluslararası İlişkiler Düşüncesi*, Sarmal Yayınları, İstanbul.
- Bacevich, A. J. (2007). *The long war: A new history of US national security policy since World War II*, Columbia University Press, New York.
- Balcı, A. ve Kardaş, T. (2014). "Realizm", *Uluslararası İlişkilere Giriş* (Ed: Balcı A. ve Kardaş T.), Küre Yayınları, İstanbul.
- Bergsten, C. F., Freeman, C., Lardy N. R. ve Mitchell, D. J. (2009). *China's Rise: Challenges and Opportunities*, Peterson Institute Press, Washington.
- Buzan, B. (2014). "The logic and contradictions of 'peaceful rise/development' as China's grand strategy", *The Chinese Journal of International Politics*, 7(4), 381-420. <https://doi.org/10.1093/cjip/pou032>.
- Cannon, T. ve Jenkins, A. (2002). *The Geography of Contemporary China: The Impact of Deng Xiaoping's Decade*, Routledge, London and New York.
- Chen, Q. (1993). "New Approaches in China's Foreign Policy: The Post-Cold War Era", *Asian Survey*, 33(3), 237-251. <https://doi.org/10.2307/2645249>.
- Cordesman, A. H. ve Colley, S. (2016). *Chinese Strategy and Military Modernization in 2015: A Comparative Analysis*, Rowman & Littlefield, Lanham.
- Crane, G. (2023). *Thucydides and the Ancient Simplicity: The Limits of Political Realism*, University of California Press, California.
- D'Anieri, P. (2009). *International Politics: Power and Purpose in Global Affairs*, Cengage Learning, Belmont.
- Dağdelen, M. D. (2019). *Differing Conceptualizations-Overlapping Policies: A Comparison of Bush and Obama Doctrines*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi
- Donohue, L. K. (2011). "The limits of national security", *Georgetown University Law Center*, 48, 1573-1756.
- Dunn, D. H. (2005). "Bush, 11 September and the Conflicting Strategies of the 'War on Terrorism'", *Irish Studies in International Affairs*, 16(1), 11-33. <https://doi.org/10.1353/isia.2005.0003>.
- Freyberg-Inan, A. (2004). *What Moves Man: The Realist Theory of International Relations and Its Judgment of Human Nature*, State University of New York Press, Albany.
- Friend, J. M. ve Thayer, B. A. (2018). *How China Sees the World: Han-centrism and the Balance of Power in International Politics*, Potomac Books, Virginia.
- Garlick, J. ve Havlova, R. (2020). "China's 'Belt and Road' economic diplomacy in the Persian Gulf: Strategic Hedging amidst Saudi-Iranian Regional Rivalry", *Journal of Current Chinese Affairs*, 49(1), 82-105. <https://doi.org/10.1177/1868102619898706>.

- Garver, J. W. (2015). *China's Quest: The History of the Foreign Relations of the People's Republic of China*, Oxford University Press, New York.
- Garver, J. W. (2016). "China's Wartime Diplomacy", *China's Bitter Victory* (Ed: Hsiung J. C. ve Levine S. I.), Routledge, New York.
- Goldstein, A. (2013). "First Things First: The Pressing Danger of Crisis Instability in U.S.-China Relations", *International Security*, 37(4), 49-89. https://doi.org/10.1162/ISEC_a_00114.
- Gray, C. (2006). "The Bush Doctrine Revisited: The 2006 National Security Strategy of the USA", *Chinese Journal of International Law*, 5(3), 555-578, <https://doi.org/10.1093/chinesejil/jml043>.
- Gupta, S. (2005). "Chinese strategies for resolution of the Taiwan and South China Sea disputes", *International Studies*, 42(3-4), 247-264. <https://doi.org/10.1177/002088170504200304>.
- Han, Z. (2022). "China's View and Counter-Strategies toward the Indo-Pacific Strategy", *Aei Insights*, 8(1), 60-74.
- Hanania, R. (2021). "Graham Allison and the Thucydides trap myth", *Strategic Studies Quarterly*, 15(4), 13-24. <https://www.jstor.org/stable/48638049>.
- Henderson, C. (2010). "The 2010 United States national security strategy and the Obama doctrine of 'necessary force'", *Journal of Conflict & Security Law*, 15(3), 403-434. <https://doi.org/10.1093/jcs/krq025>.
- Herbert, J., McCrisken, T. ve Wroe, A. (2019). "Trump's Ordinary Foreign Policy", *The Ordinary Presidency of Donald J. Trump* (Ed: Herbert J., McCrisken T. ve Wroe A.), Palgrave Macmillan, Cham.
- Hong, Z. ve Sun, Y. (2000). "The butterfly effect and the making of 'Ping-Pong Diplomacy'", *Journal of Contemporary China*, 9(25), 429-448, <https://doi.org/10.1080/713675951>.
- Houben, H. (1999). "China's economic reforms and integration into the world trading system", *J. World Trade*, 33(3), 1-18.
- Hrubec, M. (2020). "From China's reform to the world's reform", *International Critical Thought*, 10(2), 282-295. <https://doi.org/10.1080/21598282.2020.1778969>.
- Jamshidi, M. ve Noori, F. (2017). "The United States national security strategy under Bush and Obama: Continuity and change", *Journal of World Sociopolitical Studies*, 1(2), 175-197. <https://doi.org/10.22059/wsps.2017.23675.1010>.
- Kaufman, A. A. (2010). "The 'century of humiliation,' then and now: Chinese perceptions of the international order", *Pacific Focus*, 25(1), 1-33. <https://doi.org/10.1111/j.1976-5118.2010.01039.x>.
- Kaufman, S. J. (2012). "U.S. National Security Strategy from Bush to Obama", *National Security under the Obama Administration* (Ed: Rajae B. M., Miller M. J.), Palgrave Macmillan, New York.
- Kennedy, S. ve Johnson, C. K. (2016). *Perfecting China, Inc.: China's 13th Five-Year Plan*, Rowman & Littlefield, Lanham.
- Khalilzad, Z. (2018, 19 Şubat). A Realist National Security Strategy. [Online Dergi]. *The National Interest*. Erişim Tarihi: 22 Haziran 2024, <https://nationalinterest.org/feature/realist-national-security-strategy-24555>.

- Khan, L. A. (2006). "War on Terror", A Theory of International Terrorism (Ed: Khan L. A.), Brill Nijhoff, Leiden.
- Kirby, W. C., Ross, R. S. ve Li, G. (2005). Normalization of US-China Relations: An International History, Harvard University Press, Cambridge and London.
- Kokaz, N. (2001). "Moderating power: a Thucydidean perspective", Review of International Studies, 27(1), 27-49. <https://doi.org/10.1017/S0260210500010275>.
- Kuhn, B. M. (2018). "China's commitment to the sustainable development goals: An analysis of push and pull factors and implementation challenges", Chinese Political Science Review, 3(4), 359-388. <https://doi.org/10.1007/s41111-018-0108-0>.
- Lardy, N. R. (1995). "The role of foreign trade and investment in China's economic transformation", The China Quarterly, 144, 1065-1082. <https://doi.org/10.1017/S0305741000004732>.
- Layne, C. (2020). "Preventing the China-US Cold War from turning hot". The Chinese Journal of International Politics, 13(3), 343-385. <https://doi.org/10.1093/cjip/poaa012>.
- Lebow, R. N. (2013). "Classical Realism", International Relations Theories: Discipline and Diversity (Ed: Dunne, T., Kurki, M. ve Smith, S.), Oxford University Press, Oxford.
- Macleod, C. W. (1974). "Form and Meaning in the Melian Dialogue", Historia: Zeitschrift für Alte Geschichte, 23(4), 385-400. <https://www.jstor.org/stable/4435410>.
- Malkasian, C. (2001). The Korean War 1950-1953, Osprey Publishing, Chicago.
- McReynolds, J. (Ed.). (2017). China's Evolving Military Strategy, Brookings Institution Press, Washington.
- Mori, S. (2019). "US technological competition with China: The military, industrial and digital network dimensions", Asia-Pacific Review, 26(1), 77-120. <https://doi.org/10.1080/13439006.2019.1622871>.
- Nathan, A. J. (2010). "China and International Human Rights: Tiananmen's Paradoxical Impact", The Impact of China's 1989 Tiananmen Massacre (Ed: Beja J. P.), Routledge, London.
- Nation, R. C. (2012). "Thucydides and contemporary strategy", US Army War College Guide to National Security Issues, 1, 119-132. <https://www.jstor.org/stable/resrep12116.12>.
- Nye, J. S. (2023). Soft Power and Great-Power Competition: Shifting Sands in the Balance of Power between the United States and China, Springer Nature, Singapore.
- Obama, B. (2010). National Security Strategy of the United States, Diane Publishing, Washington.
- Perl, R. F. (2007). National strategy for combating terrorism: Background and issues for Congress (Rapor No. RL34230). The Library of Congress: Congressional Research Service.
- Podoksik, E. (2005). "Justice, Power and Athenian Imperialism: An Ideological Moment in Thucydides' History", History of Political Thought, 26(1), 21-42.
- Renshon, S. A. (2009). National Security in the Obama Administration: Reassessing the Bush Doctrine, Routledge, New York.
- Sargent, D. J. (2014). A Superpower Transformed: The Remaking of American Foreign Relations in the 1970s, Oxford University Press, New York.

- Scott, D. (2008). *China and the International System, 1840-1949: Power, Presence, and Perceptions in a Century of Humiliation*, State University of New York Press, New York.
- Shambaugh, D. (2011). "Coping with a conflicted China", *The Washington Quarterly*, 34(1), 7-27. <https://doi.org/10.1080/0163660X.2011.537974>.
- Strassler, R. B. (1996). *The Landmark Thucydides: A Comprehensive Guide to the Peloponnesian War*, Simon and Schuster, New York.
- Stolberg, A. G. (2012). *How nation-states craft national security strategy documents*, U.S. Army War College Strategic Studies Institute, Pennsylvania.
- Suettinger, R. L. (2004). *Beyond Tiananmen: The Politics of US-China Relations 1989-2000*, Brookings Institution Press, Washington.
- Swaine, M. D. (2012). *America's Challenge: Engaging a Rising China in the twenty-first century*. Brookings Institution Press.
- Tahir, M. (2024). "The Implications of Expanding China-US Political and Strategic Influence in the Asia Pacific", *Journal of Development and Social Sciences*, 5(2), 301-312. [https://doi.org/10.47205/jdss.2024\(5-II\)29](https://doi.org/10.47205/jdss.2024(5-II)29).
- Teschke, B. (2003). *The Myth of 1648: Class, Geopolitics, and the Making of Modern International Relations*, Verso, London.
- Thukydides. (2010). *Peloponnesos Savaşları*, (Çev: F. Akderin), Belge Yayınları, İstanbul.
- Walker, T. C., ve Morton, J. S. (2005). "Re-assessing the "power of power politics" thesis: Is realism still dominant?", *International Studies Review*, 7(2), 341-356. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2486.2005.00504.x>.
- Wang, D. (2021). *The United States and China: A History from the Eighteenth Century to the Present*, Rowman & Littlefield, London.
- Wang, Q. K. (2000). "Taiwan in Japan's relations with China and the United States after the Cold War", *Pacific Affairs*, 73(3), 353-373, <https://doi.org/10.2307/2672024>.
- Watson, A. ve Luolin, X. (1986). "China's open-door policy in historical perspective", *Australian Journal of International Affairs*, 40(2), 91-99. <https://doi.org/10.1080/10357718608444907>.
- Xi, X. (2016). "China's National Security: Strategic Challenges and Choices", *China: An International Journal*, 14(1), 171-181. <https://doi.org/10.1353/chn.2016.0004>.
- Yalçın, H. B. (2018). *Ulusal Güvenlik Stratejisi*, SETA, İstanbul.
- Yee, J. (2017). "Designed in China: A Legal Frontier", *Fudan Journal of the Humanities and Social Sciences*, 10, 395-408. <https://doi.org/10.1007/s40647-017-0174-y>.
- Zeng, K., Wells, R., Gu, J. ve Wilkins, A. (2022). "Bilateral tensions, the trade war, and US-China trade relations", *Business and Politics*, 24(4), 399-429. <https://doi.org/10.1017/bap.2022.8>.
- Zhang, J. (2015). "China's new foreign policy under Xi Jinping: towards 'Peaceful Rise 2.0'?", *Global Change, Peace & Security*, 27(1), 5-19. <https://doi.org/10.1080/14781158.2015.993958>.

- Zhao, M. (2019). "Is a new Cold War inevitable? Chinese perspectives on US–China strategic competition", *The Chinese Journal of International Politics*, 12(3), 371-394. <https://doi.org/10.4324/9780203086582>.
- Zhou, W., Jiang, H. ve Chen, Z. (2023). "Trade vs. Security: Recent Developments of Global Trade Rules and China's Policy and Regulatory Responses from Defensive to Proactive", *World Trade Review*, 22(2), 193-211. <https://doi.org/10.1017/S147474562200026X>.
- Zhu, Z. (2006). *US-China Relations in the 21st Century: Power Transition and Peace*, Routledge, London.